

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi virvoitusjuomaverosta annetun lain ja alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta sekä virvoitusjuomaverosta annetun lain muuttamisesta annetun lain kumoamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi virvoitusjuomaverosta annettua lakia ja alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annettua lakia sekä kumottavaksi keväällä 2023 vahvistettu laki virvoitusjuomaverosta annetun lain muuttamisesta.

Esityksen tavoitteena on tehdä virvoitusjuomaverosta annettuun lakiin Euroopan komission valtiontukihyväksynnän edellyttämät muutokset, jotta kevään 2023 virvoitusjuomaveron uudistus voidaan saattaa voimaan. Lakitekni sen selkeyden vuoksi keväällä 2023 vahvistettu laki, joka oli tarkoitus säätää asetuksella voimaan komission valtiontukihyväksynnän jälkeen, kumottaisiin ja kaikki muutokset tehtäisiin voimassa olevaan lakiin. Esitys sisältää siten sellaisia kumottavaksi ehdotettuun lakiin sisältyviä veroporrastuksia, määritelmämuutoksia, vesien pakkauskokorajoituksen poistumista ja elintarvikelainsäädännön muutoksista johtuvia pääosin teknisluonteisia päivityksiä koskevia ehdotuksia, joihin komissio ei katsonut sisältyvän valtiontukeen liittyviä ongelmia.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi, että virvoitusjuomaveroa korotettaisiin. Korotus toteutettaisiin senttimääräisesti samansuuruisena korotuksena kaikille tuoteryhmille.

Virvoitusjuomavero porrastettaisiin nykyisen kahden verotason sijaan kuuteen verotasoon tuotteen sokeripitoisuuden perusteella. Muutoksella veroon sisältyvää terveysohjausta vahvistettaisiin. Alimman verotason veroa kannettaisiin sokerittomista tuotteista kuten voimassa olevan lain mukaan. Sokerittomien juomien vero nousisi 20 senttiin litralta. Sokeria sisältävien juomien veron määrä olisi 27, 35, 43, 51 tai 59 senttiä litralta juoman sokeripitoisuuden mukaan. Vastaavasti kuin nestemäisistä juomatiivisteistä myös kiinteistä juoma-aineksista saatavia juomia verotettaisiin jatkossa sekoitussuhteen mukaisesti saatavan juomamäärän perusteella.

Makeuttamattomien ja maustamattomien vesien ja kivennäisvesien verotusta muutettaisiin siten, että virvoitusjuomaveroa kannettaisiin myös yli viiden litran vähittäismyyntipakkaukseen pakatuista juomista.

Pakkaamattomista juomista ei hallinnollisista syistä kannettaisi virvoitusjuomaveroa niiden sokeripitoisuuden perusteella, vaan niitä verotettaisiin alimman verotason mukaan. Pakkaamattomien juomien vero olisi näin ollen 20 senttiä litralta.

Esityksessä ehdotetaan myös, että kahviin, teehen ja kaakaon liittyvistä verovapauksista, kuten kuuman kahvin, teen ja kaakon verovapaudesta, säädettäisiin laissa nimenomaisesti.

Kasvipohjaisten juomien verovapauden edellytyksiä täydennettäisiin vähimmäiskalsiumpitoisuutta koskevalla vaatimuksella. Lisäksi palkokasveihin pohjautuvien juomien, kuten härkäpapujuomien, verotus yhdenmukaistettaisiin muiden kasvipohjaisten juomien kanssa.

Virvoitusjuomaverosta annettuun lakiin tehtäisiin lisäksi eräitä säädösviittauksia koskevia päivityksiä.

Virvoitusjuomaveron korotukseen liittyen myös tiettyjen vain vähän alkoholia sisältävien juomien alkoholiveroa korotettaisiin. Veronkorotus kohdentuisi 1,2–2,8 prosenttia alkoholia sisältäviin mietoihin käymisteitse valmistettuihin juomiin, joiden alkoholiverotaso jäisi ilman korotusta selvästi alemmaksi kuin etenkin paljon sokeria sisältävien juomien virvoitusjuomaveron.

Virvoitusjuomaveron korotuksen seurauksena virvoitusjuomien vähittäismyyntihinnat nousisivat arviolta keskimäärin noin neljä prosenttia.

Ehdotettu virvoitusjuomaveron korotus kasvattaisi virvoitusjuomaveron tuottoa vuositasona noin 110 miljoonaa euroa. Ehdotetulla alkoholiveromuutoksella arvioidaan olevan vain hyvin vähäinen alkoholiverotuottoa lisäävä vaikutus.

Esitys liittyy valtion vuoden 2026 talousarvioesitykseen ja täydentävään esitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi niiden yhteydessä.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.4.2026.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
PERUSTELUT	4
1 Asian tausta ja valmistelu	4
1.1 Tausta	4
1.2 Valmistelu	4
2 Nykytila ja sen arviointi	4
2.1 Virvoitusjuomavero	4
2.1.1 Voimassa oleva laki	4
2.1.2 Vuoden 2023 lainmuutokset	6
2.2 Valtiontukisääntely	8
2.2.1 Yleistä	8
2.2.2 Valtiontukitarkastelu	9
3 Tavoitteet	9
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	9
4.1 Keskeiset ehdotukset	9
4.2 Pääasialliset vaikutukset	12
4.2.1 Taloudelliset vaikutukset	12
4.2.2 Vaikutukset kansanterveyteen	16
5 Muut toteuttamisvaihtoehdot	16
6 Lausuntopalaute	16
7 Säännöskohtaiset perustelut	18
7.1 Laki virvoitusjuomaverosta annetun lain muuttamisesta	18
7.2 Laki virvoitusjuomaverosta	18
7.3 Laki alkoholi- ja alkoholijuomaverosta	22
8 Voimaantulo	22
9 Suhde muihin esityksiin	23
9.1 Esityksen riippuvuus muista esityksistä	23
9.2 Suhde talousarvioesitykseen	23
LAKIEHDOTUKSET	24
1. Laki virvoitusjuomaverosta annetun lain muuttamisesta annetun lain kumoamisesta	24
2. Laki virvoitusjuomaverosta annetun lain muuttamisesta	25
LIITE	27
3. Laki alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta	31
LIITE	32
LIITE	34
RINNAKKAISTEKSTIT	34
2. Laki virvoitusjuomaverosta annetun lain muuttamisesta	34
3. Laki alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta	44

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Virvoitusjuomaverosta annettua lakia (1127/2010), jäljempänä *virvoitusjuomaverolaki*, muutettiin keväällä 2023 (HE 280/2022 vp). Muutosten tavoitteena oli muuttaa virvoitusjuomaveroa entistä voimakkaammin terveysperusteiseen suuntaan. Tavoitteena oli ohjata kulutusta ja tuotantoa korkean sokeripitoisuuden juomista vähemmän sokeria sisältäviin juomiin, mutta samalla myös ylläpitää verotuottoja. Eduskunta hyväksyi virvoitusjuomaverolain muutokset helmikuussa 2023, ja laki virvoitusjuomaverolain muuttamisesta 651/2023 vahvistettiin huhtikuussa. Laki ei kuitenkaan ole voimassa, sillä se oli tarkoitus saattaa voimaan myöhemmin valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana sen jälkeen, kun virvoitusjuomaveromallin EU:n valtiontukisäännösten mukaisuudesta on saatu varmistus Euroopan komissiolta.

Lailla 651/2023 muutetusta virvoitusjuomaverolaista tehtiin komissiolle oikeusvarmuusilmoitus valtiontukimenettelyssä. Valtiontukikäsittelyn aikana tuli esiin, että valtiontukihyväksynnän saamiseksi muutettua virvoitusjuomaverolakia on tietyin kohdin muutettava. Tällä esityksellä toteutettaisiin valtiontukihyväksynnän saamiseksi vaaditut muutokset.

Lisäksi tällä esityksellä toteutettaisiin pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman (Valtioneuvoston julkaisuja 2023:58) sekä vuosien 2024 ja 2025 kehysriihissä sopimien julkisen talouden suunnitelmien (Valtiovarainministeriön julkaisuja 2024:29 ja 2025:16) mukaiset virvoitusjuomaveron korotukset.

1.2 Valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä. Valmistelun aikana on tehty yhteistyötä sosiaali- ja terveysministeriön, Verohallinnon ja Tullin kanssa. Valmistellut muutokset voimassa olevaan virvoitusjuomaverolakiin ja vuoden 2023 muutoksiin nähdessä perustuvat pääosin virvoitusjuomaverolaista tehdyn oikeusvarmuusilmoituksen perusteella saatuihin komission valtiontukinäkemuksiin.

Esitys oli lausuntokierroksella 2.6.–6.8.2025. Lausuntoa pyydettiin esityksen kannalta keskeisiltä ministeriöiltä, viranomaisilta, elinkeinoelämältä ja muilta sidosryhmiltä, yhteensä 22 taholta. Lausuntopyyntö julkaistiin Lausuntopalvelu.fi-palvelun lisäksi valtiovarainministeriön julkisella verkkosivulla.

Hallituksen esityksen valmisteluasiakirjat ovat nähtävillä julkisessa palvelussa osoitteessa <https://valtioneuvosto.fi/hankkeet> tunnuksella [VM037:00/2024](https://valtioneuvosto.fi/hankkeet).

2 Nykytila ja sen arviointi

2.1 Virvoitusjuomavero

2.1.1 Voimassa oleva laki

Suomessa vuodesta 1940 kannetun virvoitusjuomaveron veropohja on laaja ja kattaa lähtökohtaisesti kaikki sellaisenaan nautittavat virvoitusjuomat, virvoitusjuomien

valmistukseen soveltuvat nestemäiset tuotteet ja kiinteässä muodossa olevat juoma-aineet. Virvoitusjuomaveron alaiset tuotteet määritellään lain liitteen verotaulukossa tuoteryhmittäin viittaamalla Euroopan yhteisön yhdistetyn nimikkeistön, jäljempänä *tullitariffi*, asianomaisiin nimikkeisiin. Virvoitusjuomaveroa kannetaan laajasti tullitariffin nimikeryhmään 22 ja nimikkeisiin 2009, 2106, 3302 ja 3824 kuuluvista alkoholittomista tai vähäalkoholisista juomista tai sellaisten valmistukseen käytettävistä tuotteista. Veronalaisia ovat muun muassa limonadit, kivennäisvedet, sellaisenaan nautittavat mehut, proteiini- ja urheilujuomat, maustetut maidot ja kasvispohjaiset juomat, mehujen valmistamiseen käytettävät tiivisteet ja kiinteät juoma-aineet. Vero määräytyy valmiin juomamäärän perusteella, joten laimennettavista juomista, kuten mehutiivisteistä, vero määräytyy laimennussuhteen perusteella. Laimennussuhteeksi hyväksytään enintään 10 painoprosentin sokeripitoisuuteen tai sitä vastaavaan makeuteen johtava laimennus. Kiinteitä juoma-aineita verotetaan kilogrammalta veronalaista tuotetta.

Nimikkeen 2201 vesistä kannetaan virvoitusjuomaveroa silloin, kun tuote on pakattu enintään viiden litran vähittäismyyntipakkaukseen. Veron ulkopuolella on näin ollen paitsi yli viiden litran vähittäismyyntipakkaukseen pakattu vesi myös esimerkiksi vesijohdosta tai kaivosta saatava talousvesi, jota ei pakata vähittäismyyntipakkaukseen.

Yli 1,2 tilavuusprosenttia alkoholia sisältävistä juomista kannetaan valmisteveroa alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain (1471/1994), jäljempänä *alkoholiverolaki*, nojalla. Alkoholiveron piiriin kuuluu lisäksi olut, jonka alkoholipitoisuus on yli 0,5 tilavuusprosenttia. Näitä rajoja alkoholipitoisuudeltaan miedompia juomia ja oluita pidetään virvoitusjuomina, ja niistä kannetaan valmisteveroa virvoitusjuomaverolain nojalla.

Virvoitusjuomaveron veropohjasta on rajattu pois vain veron tavoitteen kannalta välttämättömät poikkeukset. Tällaisia ovat tietyt erityisruokavaliovalmisteet, kuten kliiniset ravintovalmisteet, äidinmaidonkorvikkeet ja vieroitusvalmisteet, lastenruoat ja painonhallintaan tarkoitetut erityisruokavalmisteet, joiden käyttötarkoitus on erilainen kuin virvoitusjuomilla. Erityissäännöksiin perustuvien erityisruokavaliovalmisteiden lisäksi virvoitusjuomaveron ulkopuolelle on jätetty elintarvikelain (23/2006) nojalla säädetyt vaatimukset täyttävät ravintolisät sekä lääkelain (395/1987) mukaiset lääkevalmisteet. Myöskään kahvi ja tee sellaisenaan eivät kuulu virvoitusjuomaveron veropohjaan. Ne kuuluvat sellaisiin tullitariffin nimikkeisiin, joiden tuotteet eivät ole virvoitusjuomaveron alaisia.

Kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi virvoitusjuomien ja alkoholijuomien valmistukseen käytettävät virvoitusjuomat ovat verottomia. Myös lääkkeiden valmistukseen ja raaka-aineena muiden elintarvikkeiden teollisessa tuotannossa käytettävät virvoitusjuomat ovat verottomia, samoin kuin vienti.

Myös virvoitusjuomien pienimuotoinen valmistustoiminta on virvoitusjuomaverotuksen ulkopuolella. Veroa ei kanneta, jos juomat on valmistanut muista alan toimijoista riippumaton valmistaja, joka kalenterivuoden aikana luovuttaa kulutukseen enintään 70 000 litraa virvoitusjuomaa, jäljempänä *pienvalmistaja*. Pienvalmistajan on kuitenkin tehtävä pienvalmistajaksi rekisteröitymistä koskeva rekisteröitymisilmoitus Verohallinnolle. Pientuotannon vapauttamiseen verosta sovelletaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annettua komission asetusta (EU) N:o 2023/2831, jäljempänä *de minimis* -asetus. Ennen vuotta 2024 tukeen sovellettiin vastaavaa komission asetusta (EU) N:o 1407/2013. Pientuotannon verovapaus koskee myös tuontituotteita, jotka täyttävät vastaavat edellytykset.

Virvoitusjuomien vero porrastettiin vuonna 2014 sokeripitoisuuden perusteella kahteen tasoon: alempi verotaso sokerittomille juomille ja korkeampi verotaso sokeripitoisille juomille. Sokerittomalla tarkoitetaan elintarvikkeita koskevista ravitsemus- ja terveysväitteistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1924/2006, jäljempänä *terveysväiteasetus*, mukaisesti tuotetta, joka sisältää sokeria enintään 0,5 grammaa 100 grammassa tai 100 millilitrassa. Sokereilla tarkoitetaan terveysväiteasetuksen mukaisesti elintarvikkeissa olevia monosakkarideja ja disakkarideja, mutta ei polyoleja.

Vuonna 2014 sokerittomien juomien vero oli 11 senttiä litralta valmista juomaa ja sokeripitoisten eli yli 0,5 prosenttia sokeria sisältävien juomien vero 22 senttiä litralta. Veroa on tämän jälkeen korotettu vuosina 2019 ja 2020 niin, että nykyisin sokerittomien juomien vero on 13 senttiä litralta ja sokeripitoisten juomien vero 32 senttiä litralta. Vuonna 2014 sokerittomien kiinteiden juoma-ainesten vero oli 95 senttiä kilogrammalta ja sokeripitoisten juoma-ainesten vero 140 senttiä kilogrammalta. Vuosien 2019 ja 2020 korotusten jälkeen sokerittomien kiinteiden juoma-ainesten verotaso on nykyisin 113 senttiä ja sokeripitoisten kiinteiden juoma-ainesten 204 senttiä kilogrammalta.

Virvoitusjuomia verotettiin vuonna 2024 noin 970 miljoonaa litraa. Sokeripitoisten juomien kulutus on hieman vähentynyt, kun taas sokerittomien juomien verollinen kulutus on kasvanut selvästi. Sokerittomien juomien osuus veropohjasta on kasvanut noin kolmanneksesta noin 50 prosenttiin vuoden 2014 jälkeen. Sokerittomien juomien kulutuksen kasvu johtuu ennen kaikkea tullitariffin nimikkeeseen 2202 kuuluvien sokerittomien limonadien ja makuvesien kulutuksen kasvusta. Virvoitusjuomaveron veropohjaan on myös tehty vuoden 2014 jälkeen eräitä tarkennuksia, kuten maustamattomien kasvipohjaisten maitoa korvaavien juomien sekä jääpalojen poistaminen veropohjasta vuoden 2017 alusta.

Virvoitusjuomista kannettiin valmisteveroa noin 217 miljoonaa euroa vuonna 2024. Vuoden 2025 verokertymän arvioidaan olevan noin 222 miljoonaa euroa. Verotuotosta noin 70 prosenttia kertyi sokeripitoisista juomista niiden korkeamman verotason takia, vaikka niiden osuus verollisesta kulutuksesta on noin puolet. Laajemmin virvoitusjuomaveron kehitystä sekä eräissä muissa Euroopan maissa käytössä olevia alkoholittomien juomien valmisteveroja on kuvattu kevään 2023 lainmuutosta koskeneessa hallituksen esityksessä HE 280/2022 vp.

2.1.2 Vuoden 2023 lainmuutokset

Vuonna 2023 virvoitusjuomaverolakiin lailla 651/2023 tehdyillä muutoksilla vahvistettiin veroon sisältyvää terveysohjausta. Muutokset olivat ensimmäinen vaihe pääministeri Sanna Marinin hallituksen päätöstä käynnistää terveysveron vaiheittainen valmistelu. Lainmuutokset vahvistettiin huhtikuussa 2023, mutta niitä ei tuolloin määrätty tulemaan vielä voimaan. Lain voimaantulosäännöksen mukaan laki tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana. Asetus on ollut tarkoitus antaa sen jälkeen, kun on varmistunut, että muutettu virvoitusjuomaverolaki on EU:n valtioneuvoston mukainen.

Lainmuutoksessa virvoitusjuomavero porrastettiin kahden verotason sijaan kuuteen verotasoon tuotteen kokonaissokeripitoisuuden mukaan. Alin verotaso on sokerittomille tuotteille samoin kuin voimassa olevassa laissa. Sokerittomien juomien veroa alennettiin 9 senttiin nykyisestä 13 sentistä. Sokeria sisältävien juomien veron määrä on juoman sokeripitoisuuden mukaan 16, 24, 32, 40 tai 48 senttiä litralta voimassa olevan 32 sentin sijaan. Sokeripitoisuuden porrastukset ja veron määrät ilmenevät alla olevasta taulukosta 1.

Taulukko 1. Virvoitusjuomaveron porrastus sokeripitoisuuden perusteella vuoden 2023 lainmuutoksessa

Sokeripitoisuus	Veron määrä snt/litra
sokeriton	9
yli 0,5 mutta enintään 2,5 grammaa 100 millilitrassa	16
yli 2,5 mutta enintään 5 grammaa 100 millilitrassa	24
yli 5 mutta enintään 8 grammaa 100 millilitrassa	32
yli 8 mutta enintään 11 grammaa 100 millilitrassa	40
yli 11 grammaa 100 millilitrassa	48

Lakiin lisättiin sokerin määritelmä, ja sen seurauksena sokerittoman tuotteen määritelmää päivitettiin. Maustamattoman kasvispohjaisen juoman määritelmä puolestaan päivitettiin tullitariffin nimikkeiden osalta vastaamaan EU-lainsäädännön nimikemuutosta. Lisäksi lakia ajantasaistettiin sen osalta, mitä tariffi- ja tilastonimikkeistä ja yhteisestä tullitariffista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87 liitteen I muuttamisesta annettua komission täytäntöönpanoasetusta sovelletaan nimikkeisiin. Päivitys ei tarkoittanut muutosta tuotteiden luokitteluun ja sitä kautta verokohteluun vaan ainoastaan muutamaa nimiketekstin tarkennusta.

Makeuttamattomien ja maustamattomien vesien ja kivennäisvesien verotusta muutettiin niin, että virvoitusjuomaveron alaisiksi tulivat myös yli viiden litran vähittäismyyntipakkaukseen pakatut vedet. Lisäksi veron piiristä poistettiin kiinteät juoma-aineet. Näitä olivat nimikkeen 2106 muualle kuulumattomista elintarvikevalmisteista alkoholia sisältämättömät tai enintään 1,2 tilavuusprosenttia alkoholia sisältävät kiinteät tuotteet, jotka on tarkoitettu käytettäväksi juomien valmistukseen. Vesiä ja kiinteitä juoma-aineita koskevat muutokset tehtiin niiden huomioiden pohjalta, joita komissio oli esittänyt Suomen virvoitusjuomaveroa koskevan vireillä olevan kantelun valtioneuvoston tarkastelun yhteydessä.

Lisäksi lain soveltamisalan rajauksiin tehtiin pääosin teknisluonteisia päivityksiä, jotka johtuivat elintarvikelainsäädännön muutoksista.

Edellä mainittujen hallituksen esitykseen HE 280/2022 vp sisältyneiden muutosehdotusten lisäksi virvoitusjuomaveron veropohjaan tehtiin muutos eduskuntakäsittelyn aikana. Eduskunta rajasi veron ulkopuolelle elintarviketietojen antamisesta kuluttajalle annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa (834/2014) tarkoitettut pakkaamattomat juomat. Kyse on juomista, jotka on valmistettu välittömään myyntiin elintarvikkeen luovutuspaikassa ja jotka luovutetaan samasta elintarvikkeen luovutuspaikasta kuin missä ne on tehty. Pakkaamattomien juomien sokeripitoisuutta ei ole velvollisuutta ilmoittaa kuluttajille edellä mainitun asetuksen nojalla. Valtiovarainvaliokunta totesi mietinnössään (VaVM 43/2022 vp), että paikan päällä valmistettujen tuotteiden sokeripitoisuuden määrittämiseen liittyy hallinnollista hankaluutta, että sokeripitoisuus pitää pystyä määrittämään entistä tarkemmin verotasojen määrän kasvaessa ja että veroperusteen tulisi olla selkeä. Valiokunta totesi, että myyntipaikalla valmistetun juoman, kuten smoothien, sokeripitoisuutta voi olla vaikea määrittää, koska yksittäisen tuotteen sokeripitoisuus voi vaihdella riippuen esimerkiksi raaka-aineen, kuten appelsiinin, kasvuolosuhteista.

Tämän vuoksi valiokunta piti perusteltuna, että pakkaamattomat juomat, jotka on valmistettu välittömään myyntiin elintarvikkeen luovutuspaikassa, rajataan veron ulkopuolelle. Valtiovarainvaliokunta totesi mietinnössään, että veron ulkopuolelle jäisivät kaikki esimerkiksi kahviloissa, ravintoloissa, smoothie-baareissa ja päivittäistavara-kaupoissa luovutettavat virvoitusjuomat silloin, kun ne on myös valmistettu samassa paikassa välittömään myyntiin.

2.2 Valtiontukisääntely

2.2.1 Yleistä

Valtiontukisääntely on osa EU:n kilpailuoikeutta, jonka tarkoituksena on taata tasavertaiset kilpailuolosuhteet koko EU:n alueella. Valtiontukea koskevat keskeiset säännökset sisältyvät Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä *SEUT*, 107–109 artikloihin. Valtiontukisäännösten tarkoitus on asettaa rajoitukset sille, millaisilla taloudellisilla keinoilla jäsenvaltiot voivat tukea ja kannustaa yritysten toimintaa.

SEUT:n säännökset rajoittavat valtiontukien käyttöä talouspolitiikan välineenä. Jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannon alaa, ei sovellu yhteismarkkinoille siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Myös kansallisten verojen on oltava yhteensopivia valtiontukisääntöjen kanssa. Verotukien osalta tulee erityisesti ottaa huomioon kilpailun vääristyminen ja tuen valikoivuus. Verojärjestelmän tulee olla sellainen, ettei kenenkään voida katsoa saavan perusteetonta kilpailuetua esimerkiksi verovapautuksen tai veron soveltamisalan ulkopuolelle jättämisen vuoksi. Valtiontaloudellisin perustein kannettavan veron veropohjan rajauksia ei kuitenkaan ole toistaiseksi pidetty valtiontukimielessä ongelmallisina EU-tuomioistuimen oikeuskäytännössä.

Veron porrastamista ei pidetä EU:n valtiontukisääntelyn perusteella valtiontukena, jos se on verojärjestelmän luonteen ja rakenteen mukainen ja sitä sovelletaan johdonmukaisesti. Esimerkkinä tällaisesta toimenpiteestä voidaan pitää veron porrastamista tuotteen haitallisen ominaisuuden perusteella. Muita vähemmän haittaa aiheuttavaa tuotetta voidaan verottaa muita lievemmin ilman, että asia tulisi arvioitavaksi valtiontukena. Veron perusteen tulee kuitenkin olla objektiivinen veron tavoitteen kannalta, ja sitä tulee soveltaa yhdenmukaisesti kaikkiin kilpaileviin tuotteisiin.

Euroopan komissio vastaa EU:n valtiontukisääntöjen mukaisuuden valvonnasta. Valtiontukivalvonnan tavoitteena on taata tasaveroiset toimintaolosuhteet eri jäsenvaltioissa toimivien yritysten välillä ja minimoida jäsenvaltioiden keskinäinen kilpailu valtiontuilla. Tukea myöntävän viranomaisen vastuulla on arvioida, sisältääkö toimenpide EU:n valtiontukisääntöjen mukaista tukea. Jos kyse on valtiontuesta, viranomaisen on ennen tuen täytäntöönpanoa selvitettävä tuen hyväksyttävyys ja tarvittaessa noudatettava toimenpiteeseen soveltuvaa ilmoitusmenettelyä. Tukia, jotka edellyttävät ennakkoilmoitusta, ei saa panna täytäntöön ennen kuin komissio on hyväksynyt asian. Poikkeukset ennakkoilmoitusmenettelystä koskevat vähämerkityksellistä de minimis -tukea ja ryhmäpoikkeusten piiriin kuuluvia tukia.

Jos komissio katsoo verojärjestelmän sisältävän SEUT 107 artiklan mukaista kiellettyä valtiontukea, se vaatii jäsenvaltiota poistamaan tuen tai muuttamaan sitä. Jäsenvaltio voidaan lisäksi velvoittaa perimään tuensaajalta laitton valtiontuki takaisin 10 vuoden ajalta korkoineen. Ennen EU:n jäsenyyttä käyttöön otettu tuki katsotaan tietyin edellytyksin voimassa olevaksi tueksi, johon eivät tule sovellettaviksi tuen takaisinperintää koskevat periaatteet. Jos jäsenvaltio

ei noudata komission tekemää päätöstä asetetussa määräajassa, komissio voi saattaa asian EU-tuomioistuimen käsiteltäväksi. Viime kädessä EU-tuomioistuin ratkaisee kysymyksen siitä, onko kyseessä kielletty valtiontuki vai ei.

Jos jäsenvaltio katsoo, ettei toimenpiteeseen sisälly SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea, mutta asiasta on kuitenkin tarpeen saada oikeudellinen varmuus, asia voidaan saattaa komission tutkittavaksi tekemällä oikeusvarmuusilmoitus. Oikeusvarmuusilmoituksen tekeminen ei aiheuta estettä suunnitellun toimenpiteen täytäntöönpanolle, vaan toimenpide on mahdollista laittaa täytäntöön jo ennen komission hyväksyntää.

2.2.2 Valtiontukitarkastelu

Lailla 651/2023 muutetusta virvoitusjuomaverolaista tehtiin kokonaisuudessaan oikeusvarmuusilmoitus komissiolle. Oikeusvarmuusilmoituksen käsittelyn aikana komissio nosti esiin eräitä kohtia, jotka ovat sen mukaan ongelmallisia valtiontukisääntelyn näkökulmasta ja joita on näin ollen muutettava valtiontukihyväksynnän saamiseksi.

Komissio katsoi ensinnäkin, että pakkaamattomat juomat ovat virvoitusjuomaverolain valtiontaloudellisen tavoitteen kannalta samassa asemassa kuin muut virvoitusjuomat. Komissio kyseenalaisti sen, että pakkaamattomien juomien jättäminen kokonaan veron ulkopuolelle olisi oikeassa suhteessa pakkaamattomien juomien sokeripitoisuuden määrittämiseen liittyviin hallinnollisiin vaikeuksiin.

Komission toinen huomio liittyi kiinteiden juoma-ainesten sulkemiseen pois veropohjasta. Komissio katsoi, että nestemäiset juomatiivisteet ja kiinteät juoma-aineet ovat toisiaan korvaavia tuotteita, joten niitä molempia tulisi verottaa.

Kolmanneksi komissio kiinnitti huomiota edellytyksiin, joilla maustamattomat kasvipohjaiset maitoa korvaavat juomat on laissa rajattu veron ulkopuolelle. Komissio katsoi, että koska nämä tuotteet rinnastetaan verokohtelun osalta maitoon, tulisi verovapauden ravintosisältöedellytysten vastata maidon ravintosisältöä. Komissio viittasi tältä osin Irlannissa keväällä 2018 käyttöön otettuun lisättyä sokeria sisältävien juomien veroon, jolla on komission valtiontukihyväksyntä [SA.45862 (2018/N)].

3 Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on tehdä virvoitusjuomaverolakiin valtiontukihyväksynnän saamiseksi tarvittavat muutokset, jotta virvoitusjuomaveron terveysohjausta vahvistava uudistus voidaan saattaa voimaan.

Lisäksi esityksen tavoitteena on lisätä valtion verotuloja.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan, että pakkaamattomat juomat, jotka on valmistettu välittömään myyntiin elintarvikkeen luovutuspaikassa ja jotka luovutetaan samasta elintarvikkeen luovutuspaikasta kuin missä ne on tehty, sisällytettäisiin virvoitusjuomaverolain soveltamisalaan. Pakkaamattomat juomat ovat voimassa olevan lain mukaan veronalaisia, mutta ne poistettiin veropohjasta lailla 651/2023. Pakkaamattomista juomista ei kuitenkaan kannettaisi virvoitusjuomaveroa sokeripitoisuuden perusteella kuten pakatuista juomista, vaan niitä

verotettaisiin ainoastaan alimman verotason mukaan. Pakkaamattomia juomia verotettaisiin näin ollen vastaavasti kuin sokeria sisältämättömiä juomia verotetaan valtiontaloudellisin perustein. Pakkaamattomien juomien sokeripitoisuutta ei olisi velvollisuutta selvittää verotusta varten, joten niiden verotukseen ei liittyisi sokeripitoisuuden määrittämisestä johtuvaa hallinnollista hankaluutta.

Virvoitusjuomaveron piiriin palautettaisiin kiinteät juoma-aineokset, joita ovat nimikkeen 2106 muualle kuulumattomista elintarvikevalmisteista alkoholia sisältämättömät tai enintään 1,2 tilavuusprosenttia alkoholia sisältävät kiinteät tuotteet, jotka on tarkoitettu käytettäväksi juomien valmistukseen. Kiinteät juoma-aineokset ovat voimassa olevan lain mukaan veronalaisia, mutta ne poistettiin veropohjasta lailla 651/2023. Esityksessä ehdotetaan, että kiinteistä juoma-aineksista kannettaisiin jatkossa veroa yhdenmukaisesti nestemäisten juomatiivisteiden kanssa eli niistä saatavan juomamäärän mukaan. Käytännössä tämä merkitsee, että verotettava määrä juomaa olisi sekoitussuhteen mukaisesti valmistetun juoman määrä samalla tavalla kuin nestemäisten tiivisteiden osalta. Myös sovellettava verotaso määräytyisi saadun juoman sokeripitoisuuden mukaisesti. Kiinteistä juoma-aineksista valmistettuihin juomiin sovellettaisiin samaa veroporrastusta kuin muihin verotaulukon tuotteisiin. Verotasoja olisi kuusi.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi, että nestemäisistä tiivisteistä ja kiinteistä juoma-aineksista saatavien juomien valmistuksessa sallittaisiin enintään 15 painoprosentin sokeripitoisuuden tai sitä vastaavaan makeuteen johtava sekoitussuhde nykyisen 10 painoprosentin sijaan.

Kahvipavut, jauhettu kahvi ja pikakahvi sekä teelehdet ja teejauhe poikkeavat tuotteina nimikkeen 2106 kiinteistä juoma-aineksista. Kahvipavut luokitellaan nimikkeeseen 0901 ja teelehdet nimikkeeseen 0902. Jauhettu kahvi kuuluu nimikkeeseen 0901 ja irtotee nimikkeeseen 0902. Pikakahvi, samoin kuin kahvi- ja teeuutteet, kuuluvat nimikkeeseen 2101, joka ei ole veronalainen.

Esityksessä ehdotetaan, että kahviin, teehen ja kaakaon liittyvistä verovapauksista, kuten kuuman kahvin, teen ja kaakaon verovapaudesta, säädettäisiin laissa nimenomaisesti, koska osa tuotteista kuuluu verotaulukossa mainittuihin veronalaisiin nimikkeisiin.

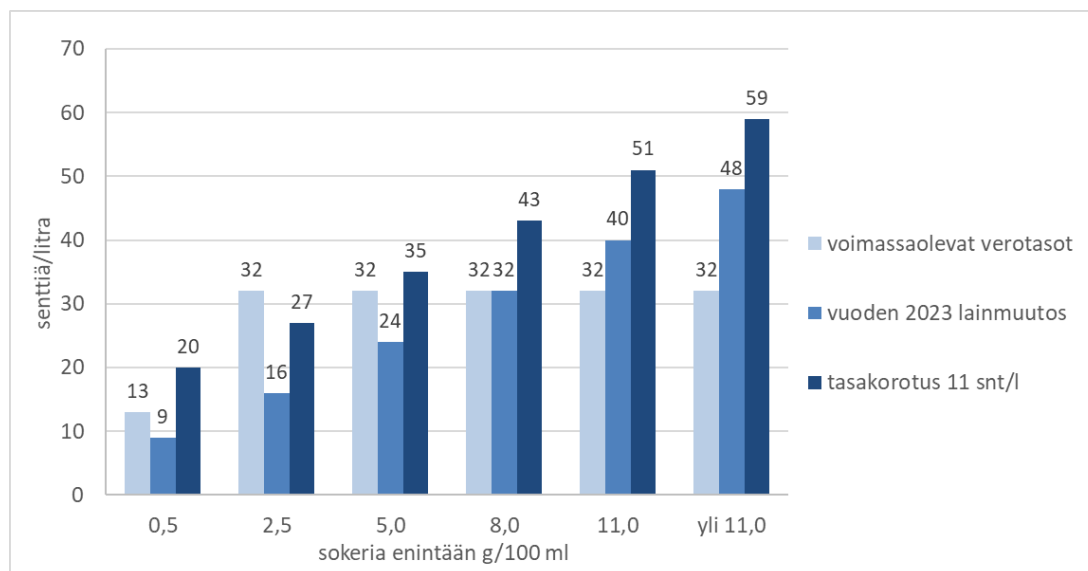
Maustamattomien kasvipohjaisten juomien verovapauden edellytyksiä täydennettäisiin kalsiumpitoisuutta koskevalla vaatimuksella. Sen lisäksi, että kasvipohjaisten juomien tulee olla maustamattomia ja sisältää sokeria enintään 4,8 grammaa 100 millilitrassa, tulisi niiden sisältää kalsiumia vähintään 119 milligrammaa 100 millilitrassa ollakseen vapautettuja virvoitusjuomaverosta. Kalsiumpitoisuuden vähimmäismäärä 119 milligrammaa 100 millilitrassa vastaisi maidolle tyypillistä kalsiumpitoisuutta. Raja-arvo olisi myös kaksi kertaa elintarviketietojen antamisesta kuluttajille, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 1924/2006 ja (EY) N:o 1925/2006 muuttamisesta sekä komission direktiivin 87/250/ETY, neuvoston direktiivin 90/496/ETY, komission direktiivin 1999/10/EY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/13/EY, komission direktiivien 2002/67/EY ja 2008/5/EY sekä komission asetuksen (EY) N:o 608/2004 kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1169/2011 määritelty ”merkittävä määrä” kalsiumia, minkä vuoksi siihen voidaan soveltaa terveystieteiden asetuksen ravitsemusväitettä siitä, että tuote sisältää runsaasti kalsiumia.

Muutoksen myötä verosta vapautetut kasvipohjaiset maidot vastaisivat kansanterveyden kannalta keskeisiltä ominaisuuksiltaan entistä paremmin maidon ravintosisältöä.

Maustamattomien kasvipohjaisten juomien määritelmään sisällytettäisiin tullitariffin 7 ryhmän palkokasveihin pohjautuvat juomat, kuten viime vuosina markkinoille tulleet härkäpapujuomat, jotka luokitellaan toisin kuin soijajuomat ja 8 ryhmän pähkinöihin, 10 ryhmän viljoihin ja 12 ryhmän siemeniin pohjautuvat juomat. Muutoksella härkäpapujuomien verokohtelu yhdenmukaistettaisiin muiden kasvipohjaisten juomien verokohtelun kanssa.

Lisäksi ehdotetaan, että kaikkien virvoitusjuomien valmisteveroa korotettaisiin. Korotus toteutettaisiin senttimääräisesti samansuuruisena korotuksena kaikille tuoteryhmille. Hallitusohjelman, kehysriihen ja puoliväliriihen mukaisen tuottotavoitteen täyttävä veronkorotus olisi 11 senttiä litralta vuonna 2023 vahvistettuihin verotasoihin. Korotuksen jälkeen sokerittomien juomien ja pakkaamattomien juomien vero olisi 20 senttiä litralta. Sokeria sisältävien juomien veron määrä olisi 27, 35, 43, 51 tai 59 senttiä litralta. Sokerittomien juomien verotaso nousisi seitsemän senttiä litralta ja sokeripitoisten keskimäärin 15 senttiä litralta voimassa oleviin verotasoihin nähden. Alla olevassa kuvassa on havainnollistettu sekä vuoden 2023 lainmuutoksen että ehdotetun tasakorotuksen vaikutuksia voimassa oleviin verotasoihin nähden eri sokeripitoisuuden juomilla.

Kuva 1. Vuoden 2023 lainmuutoksen ja ehdotetun veron tasakorotuksen vaikutus verotasoihin eri juomien sokeripitoisuuksilla

Hallitusohjelman mukainen korotus linjattiin toteutettavaksi kahdessa vaiheessa vuosina 2025 ja 2026. Esityksessä ehdotetaan kuitenkin, että valtiontukikäsittelyn pitkittymisen takia kaikki korotukset toteutettaisiin kerralla perättäisten muutosten välttämiseksi.

Virvoitusjuomaveron korotukseen liittyen ehdotetaan, että myös tiettyjen vain vähän alkoholia sisältävien juomien alkoholiveroa korotettaisiin. Veronkorotus kohdentuisi 1,2–2,8 prosenttia alkoholia sisältäviin mietoihin käymisteitse valmistettuihin juomiin, joiden alkoholiverotaso jäisi ilman korotusta selvästi alemmaksi kuin etenkin paljon sokeria sisältävien juomien virvoitusjuomavero. Veronkorotus olisi 14 senttiä litralta, jolloin alkoholiveron määrä olisi sama kuin korkein virvoitusjuomaveron määrä, kun otetaan huomioon se, että valmistevero sisältyy perusteeseen, josta arvonlisävero maksetaan. Korotus kohdentuisi vain hyvin pieneen

osaan, noin 0,001 prosenttiin alkoholin verollisesta kulutuksesta. Tarkoituksena on, ettei alkoholijuomia verotettaisi kevyemmin kuin virvoitusjuomia vaan että tuotteiden verokohtelu olisi mahdollisimman yhteneväinen. Muissa juomaryhmissä virvoitusjuomavero ei käytännössä ole selvästi korkeampi kuin alkoholivero.

Ehdotetut muutokset toteutettaisiin lakiteknisesti niin, että vuonna 2023 vahvistettu laki 651/2023 kumottaisiin ja kaikki muutokset tehtäisiin voimassa olevaan virvoitusjuomaverolakiin. Tämä tarkoittaa, että voimassa olevaan virvoitusjuomaverolakiin tehtäisiin edellä ehdotettujen muutosten lisäksi ne lakiin 651/2023 sisältyneet muutokset, joiden komissio ei todennut olevan valtioneuvoston kannalta ongelmallisia. Näitä muutoksia ovat uudet veroporrastukset, määritelmämuutokset, vesien pakkauskokorajoituksen poistuminen ja elintarvikelainsäädännön muutoksista johtuvat pääosin teknisluonteiset päivitykset.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

4.2.1 Taloudelliset vaikutukset

Ehdotettujen muutosten arvioidaan lisäävän virvoitusjuomaveron tuottoa vuositasolla noin 110 miljoonaa euroa. Ottaen huomioon muutosten ehdotettu voimaantulo ja valmisteverojen tilitysjaksot vuoden 2026 verotuottolisäys olisi noin 64 miljoonaa euroa.

Ehdotetuilla veromuutoksilla ei olisi kokonaisuudessaan merkittävää vaikutusta muihin julkisen talouden verojen ja veroluonteisten maksujen tuottoihin, mutta ehdotetut veronkorotukset kasvattaisivat indeksisidonnaisia tulonsiirtomenoja vuodesta 2027 lähtien arviolta noin 32 miljoonalla eurolla. Ehdotettujen veromuutosten julkista taloutta vahvistavan vaikutuksen arvioidaan olevan vuonna 2027 noin 85 miljoonaa euroa.

Virvoitusjuomaveron tuoton kasvu johtuisi veroon ehdotetusta tasakorotuksesta. Veron porrastaminen juomien kokonaissokeripitoisuuden mukaan kuuteen verotasoon hallituksen esityksen HE 280/2022 vp mukaisesti voimassa olevan lain kahden verotason sijaan ei kasvattaisi verotuottoa. Verotasojen porrastus on pyritty mitoittamaan verotuottoneutraaliksi, eli veron piiriin kuuluvien juomien keskimääräinen verotaso säilyisi porrastuksessa ennallaan.

Verotuottoarvioihin sisältyy kuitenkin epävarmuutta. On mahdollista, että todellisuudessa veronalaisten juomien keskimääräinen verotaso ja siten verotuotto muuttuu arvioidusta, koska valmistelussa ei ole ollut käytettävissä tarkalla tasolla tietoa juomien sokeripitoisuuksista. Verotuottovaikutus riippuu myös siitä, muuttuisiko virvoitusjuomien kulutus veromuutosten takia. Suomalaisella aineistolla tehdyn tutkimuksen perusteella voidaan olettaa, että veromuutos voi vaikuttaa kulutuksen rakenteeseen, jos se muuttaa veroeroa sellaisten juomien välillä, jotka ovat kuluttajien kannalta riittävän läheisiä toisiaan korvaavia tuotteita (Kosonen T., Jysmä S. & Savolainen R., Studying a Sin Tax Scheme with Multiple Reforms - Lessons for Consumption Taxation, VATT Working Papers 164). Tutkimuksen perusteella eri sokeripitoisuuden juomien joukossa on tällaisia toisiaan korvaavia tuotteita, joten ehdotettu juoman sokeripitoisuuden mukaan portaittain nouseva vero todennäköisesti kokonaisuudessaan siirtää kulutusta vähemmän sokeria sisältäviin juomiin ja siten alentaa verotuottoa. Veromuutoksen aiheuttamia kokonaisvaikutuksia kulutukseen ei kuitenkaan ole pystytty riittävän luotettavasti arvioimaan, koska porrastus muuttaa hyvin eri tavoin erilaisten juomien hintaa ja vaikutukset riippuvat merkittävästi siitä, kuinka läheisinä korvaavina tuotteina kuluttajat kokevat eri sokeripitoisuuksien juomat.

Jos esimerkiksi oletetaan, että 10 prosenttia sokeripitoisten juomien kulutuksesta siirtyisi yhtä veroporrasta alemmalle tasolle, verotuotto pienenisikin noin neljä miljoonaa euroa. Jos yhtä

veroporrasta alemmas siirtyisi 50 prosenttia sokeria sisältävien juomien kulutuksesta, verotuotto vähenisi noin 18 miljoonaa euroa.

Sen sijaan saman tutkimuksen mukaan kaikkia virvoitusjuomaveron alaisia juomia koskeva tasakorotus ei vähennä niiden kulutusta. Tällaista vähenemää ei siten ole otettu huomioon vaikutusarviossa. Tasakorotus korottaa sokerittomien ja vähäsokeristen juomien veroa prosentuaalisesti enemmän kuin korkeamman sokeripitoisuuden juomien, mutta säilyttää juomien väliset euromääräiset veroerot. Koska veron tasakorotus merkitsee kuitenkin suhteellisen suurta, keskimäärin noin 50 prosentin korotusta nykyisin voimassa oleviin verotasoihin nähden, on mahdollista, että korotuksella on vaikutusta verollisten juomien kokonaismäärään.

Muiden virvoitusjuomaverolakiin ehdotettujen muutosten vaikutus virvoitusjuomaveron tuottoon arvioidaan vähäiseksi. Koska kiinteät juoma-ainekset säilyisivät veron piirissä eikä veropohja siis tältä osin muuttuisi voimassa olevaan lakiin verrattuna, verotuotto ei arvioida vähenevän toisin kuin kevään 2023 lainmuutosta koskeneessa hallituksen esityksessä HE 280/2022 vp. Yli viiden litran pakkauksissa olevat vedet lisättäisiin veron piiriin, mutta verotuottovaikutus jäisi todennäköisesti tältä osin vähäiseksi. Alimman verotason soveltaminen pakkaamattomiin juomiin ei todennäköisesti aiheuttaisi merkittävää verotuoton alenemaa, mutta vaikutusta on vaikea arvioida täsmällisesti, koska näiden juomien verollisesta kulutuksesta ei ole käytettävissä tarkalla tasolla tietoa. Myöskään kiinteiden juomajauheiden verotuksen muutoksella ei arvioida olevan vähäistä suurempaa verotuottovaikutusta. Lakiin lisättäväksi ehdotetulla kahviin, teehen ja kaakaon liittyvällä verovapaussäännöksellä ei olisi vaikutusta verotuottoon, sillä säännös vastaisi nykyistä verotuskäytäntöä.

Ehdotetulla alkoholiveromuutoksella arvioidaan olevan vain hyvin vähäinen verotuottoa lisäävä vaikutus.

Voimassa oleviin verotasoihin nähden veromuutokset nostaisivat sokerittomien juomien veroa yhteensä seitsemän senttiä litralta, mikä tarkoittaisi arvonlisävero mukaan lukien kahdeksan sentin hinnannousua litralta. Sokeripitoisten juomien veromuutos riippuisi juoman sokeripitoisuudesta. Keskimäärin sokeripitoisten juomien vero nousisi 15 senttiä litralta, mikä tarkoittaisi 17 sentin hinnannousua litraa kohden arvonlisävero mukaan lukien. Alla olevassa taulukossa on kuvattu veromuutoksen vaikutusta erilaisten esimerkkijuomien hintoihin. Veromuutoksen seurauksena veron osuus vähittäismyyntihinnasta nousisi varsin korkeaksi hinnaltaan edullisemmilla juomilla, joissa on keskimääräistä enemmän sokeria. Yli viiden litran vähittäismyyntipakkauksissa olevan veden hinta nousisi selvästi, koska veron määrä olisi suuri suhteessa tuotteen hintaan. Vaikutusarvioissa on oletettu, että veromuutos siirtyisi täysimääräisenä hintoihin.

Taulukko 2. Veromuutoksen vaikutus erilaisten esimerkkijuomien hintaan

				HE 280/2022 vp veroporrastus		Veronkorotus 11 snt/l		Yhteensä voimassa olevaan lakiin verrattuna		
	Sokeri- pitoisuus	Hinta	Vero nykyisin	Vero	Hinta- muutos	Vero	Hinta- muutos	Hinta- muutos	Hinta- muutos	Veron osuus hinnasta
	g/100ml	eur/l	eur/l	eur/l	eur/l	eur/l	eur/l	eur/l	%	%
SOKERIPITOISET										
Appelsiinitäysmehu	9	3,00	0,32	0,40	0,09	0,51	0,12	0,22	7 %	16 %

				HE 280/2022 vp veroporrastus		Veronkorotus 11 snt/l		Yhteensä voimassa olevaan lakiin verrattuna		
	Sokeri- pitoisuus	Hinta	Vero nykyisin	Vero	Hinta- muutos	Vero	Hinta- muutos	Hinta- muutos	Hinta- muutos	Veron osuus hinnasta
	g/100ml	eur/l	eur/l	eur/l	eur/l	eur/l	eur/l	eur/l	%	%
Mehujuoma	7	1,25	0,32	0,32	0,00	0,43	0,12	0,12	10 %	31 %
Pillimehu	7	2,75	0,32	0,32	0,00	0,43	0,12	0,12	5 %	15 %
Mehutiiviste, lisättyä sokeria sisältävä 1+3	7	3,50	1,28	1,28	0,00	1,72	0,50	0,50	14 %	43 %
Mustaherukkamehutiiviste 1+4	10	11,50	1,60	2,00	0,45	2,55	0,62	1,08	9 %	20 %
Mustaherukkamehutiiviste ei lisättyä sokeria 1+4	1	11,50	1,60	0,80	-0,91	1,35	0,62	-0,28	-2 %	12 %
Kolajuoma 2x1,5 l	11	1,50	0,32	0,40	0,09	0,51	0,12	0,22	14 %	30 %
Kolajuoma 0,5 l	11	4,00	0,32	0,40	0,09	0,51	0,12	0,22	5 %	12 %
Kolajuoma 1,5 l	11	1,75	0,32	0,40	0,09	0,51	0,12	0,22	12 %	26 %
Virvoitusjuoma, kaupan oma merkki 1,5 l	9	0,75	0,32	0,40	0,09	0,51	0,12	0,22	29 %	53 %
Energiajuoma 0,5 l	11	7,50	0,32	0,40	0,09	0,51	0,12	0,22	3 %	7 %
SOKERITTOMAT										
Mehujuoma, ei lisättyä sokeria	0,1	1,25	0,13	0,09	-0,05	0,20	0,12	0,08	6 %	15 %
Pillimehu, ei lisättyä sokeria	0,1	2,50	0,13	0,09	-0,05	0,20	0,12	0,08	3 %	8 %
Mehutiiviste, ei lisättyä sokeria 1+3	0,1	2,50	0,52	0,36	-0,18	0,80	0,50	0,32	13 %	28 %
Kolajuoma 2x1,5 l	0	1,00	0,13	0,09	-0,05	0,20	0,12	0,08	8 %	19 %
Kolajuoma 0,5 l	0	4,00	0,13	0,09	-0,05	0,20	0,12	0,08	2 %	5 %
Kolajuoma 1,5 l	0	1,50	0,13	0,09	-0,05	0,20	0,12	0,08	5 %	13 %
Virvoitusjuoma, kaupan oma merkki 1,5 l	0	0,50	0,13	0,09	-0,05	0,20	0,12	0,08	16 %	35 %
Energiajuoma 0,5 l	0	7,50	0,13	0,09	-0,05	0,20	0,12	0,08	1 %	3 %
Kivennäisvesi 1,5 l	0	1,75	0,13	0,09	-0,05	0,20	0,12	0,08	5 %	11 %
Vesi 5,15 l	0	0,50	0	0,09	0,10	0,20	0,12	0,23	45 %	28 %

Kuten edellä olevasta taulukosta huomataan, juomatiivisteillä veronkorotuksen vaikutus kertaantuu sekoitussuhteen perusteella eli tiivisteestä saatavan lopullisen juomamäärän perusteella, jolloin euromääräinen veronkorotus on moninkertainen. Juotavaan määrään nähden juomatiivisteiden verotus olisi kuitenkin jatkossakin neutraali verrattuna sellaisenaan juotavien juomien verotukseen.

Veromuutoksen prosentuaalinen vaikutus ravintoloissa ja kahviloissa myytävien juomien hintaan jää vähittäismyyntiä pienemmäksi, koska veron osuus tuotteen hinnasta on pienempi. Tyypillisesti anniskelumyynnissä virvoitusjuomien hinnat ovat 7–9 euroa litralta, jolloin veromuutos korottaisi niiden hintaa keskimäärin noin 1,5 prosenttia.

Alkoholittomien juomien hintaan vaikuttaa lisäksi elintarvikkeiden arvonlisäverokannan alennus 14 prosentista 13,5 prosenttiin vuoden 2026 alussa. Veromuutos vähentäisi alkoholittomien juomien verorasitusta yhteensä noin 4 miljoonaa euroa.

Kiinteiden juoma-ainesten verokohtelun muuttaminen siten, että vero määräytyisi valmistusohjeessa mainitun sekoitussuhteen mukaisesti valmistetun litramäärän sekä nestemäisten juomien veroporrastuksen mukaan, vaikuttaisi eri tavoin erilaisista juomista maksettavan veron määrään riippuen juoman sekoitussuhteesta ja sokeripitoisuudesta. Veron sokeriporrastuksen seurauksena korkean sokeripitoisuuden juomien vero kiristyisi ja sokerittomien tai vähäsokeristen juomien vero alenisi, eli vaikutus olisi samankaltainen kuin nestemäisillä juomilla. Kiinteiden juomajauheiden sekoitussuhteen huomioon ottaminen tarkoittaa, että niiden juomajauheiden, jotka sekoitetaan suureen määrään nestettä, vero olisi kilogrammaa jauhetta kohden laskettuna korkeampi kuin niiden juomajauheiden, jotka laimennetaan pieneen määrään nestettä. Toisaalta suurempi sekoitussuhde tarkoittaa samalla, että juoman sokeripitoisuus jää matalammaksi, jolloin yhtä paljon sokeria tiivisteessä sisältävien juoma-ainesten litrakohtainen vero olisi matalampi. Yhteisvaikutus riippuisi siten sekä sokeripitoisuudesta että laimennussuhteesta. Esimerkiksi monet urheilujuomajauheet ovat sellaisia, joiden sokeripitoisuus on suhteellisen matala ja jotka sekoitetaan suhteellisen suureen määrään nestettä, jolloin valmiin juoman sokeripitoisuus jää suhteellisen alhaiseksi. Juomajauhevalikoiman viitteellisen tarkastelun perusteella kauppojen valikoimassa näyttää käytännössä olevan sekä juomajauheita, joiden verotus kiristyisi, että sellaisia juomajauheita, joiden verotus keventyisi sen takia, että juomia verotettaisiin laimennussuhteen mukaisesti.

Myös kiinteiden juoma-ainesten vero nousisi veron tasakorotuksen takia. Yhteisvaikutuksena joillakin juomilla verorasitus alentuisi, mutta suurimmalla osalla juomista verorasitus kasvaisi. Eniten kasvaisi korkean sokeripitoisuuden juomien verotus. Esimerkiksi urheilujuomajauhe, jossa on sokeria 3 grammaa 100 grammassa jauhetta ja jonka sekoitusuhde on 65 grammaa jauhetta litraa kohden, vero nousisi 1,05 euroa kilogrammaa kohden. Toisaalta jääteejuomajauheen, jonka sokeripitoisuus on 92 grammaa 100 grammassa ja sekoitussuhde 50 grammaa jauhetta litraa kohden, vero nousisi 4,95 euroa kilogrammalta. Prosentuaalisesti veromuutokset voisivat olla suurimmillaan kymmeniä tai satoja prosentteja. Hintamuutokset jäisivät matalan sokeripitoisuuden juomilla tyypillisesti joihinkin prosentteihin, mutta korkeimpien sokeripitoisuuksien juomien hinnat voisivat nousta kymmeniä prosentteja.

Kuluttajahintaindeksin muutoksen ennustetaan olevan virvoitusjuomaveron ehdotetun tasakorotuksen takia vuositasolla noin 0,08 prosenttiyksikköä suurempi kuin ilman korotusta.

Koska arvioidaan, että veronkorotuksella ei olisi merkittävää vaikutusta kulutukseen, kokonaisvaikutukset kotimaiseen juomateollisuuteen jäisivät myös pieniksi. Ehdotetun veron tasakorotuksen suuruus aiheuttaa kuitenkin epävarmuutta arvioihin. Lisäksi yksittäisten juomien verorasitus saattaisi nousta merkittävästi, ja vaikutukset tällaisten juomien valmistukseen tai kauppaan keskittyviin yrityksiin saattaisivat olla suurempia.

Veronkorotuksesta aiheutuvien hintamuutosten toimeenpano aiheuttaisi yrityksille jonkin verran kertaluonteisia kustannuksia. Koska juoman sokeripitoisuus on muutoinkin ilmoitettava tieto valtaosalla tuotteista, sen määrittämisestä ei veron takia aiheudu ylimääräistä hallinnollista työtä.

Suhteessa käytettävissä oleviin tuloihin virvoitusjuomaveron korotus vaikuttaisi eniten pienituloisiin kotitalouksiin, sillä tuloihin suhteutettuna virvoitusjuomaveron muodostaa suuremman osuuden käytettävissä olevista tuloista matalammissa kuin korkeammissa tuloluokissa. Tarkastelussa on huomioitu se, että veronkorotus kasvattaa indeksisidonnaisia

etuuksia, mikä pienentää käytettävissä olevien tulojen vähennystä etenkin alimmissa tulokymmenyksissä. Tilastokeskuksen vuoden 2022 kulutustutkimuksen perusteella arvioituna veronkorotus vähentäisi pienituloisimman tulokymmenyksen käytettävissä olevia tuloja 0,13 prosenttia ja suurituloisimman tulokymmenyksen arviolta 0,03 prosenttia kaikkien kotitalouksien keskiarvon ollessa noin 0,06 prosenttia.

4.2.2 Vaikutukset kansanterveyteen

Koska verotasoihin tehtävällä tasakorotuksella ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta sokeripitoisten juomien kulutukseen, veronkorotuksen terveyttä edistävän vaikutuksen oletetaan jäävän vähäiseksi. Toisaalta veron porrastaminen juoman kokonaissokeripitoisuuden mukaan todennäköisesti siirtäisi kulutusta vähemmän sokeria sisältäviin juomiin, joten muutoksella voisi tältä osin olla terveyttä edistävä vaikutus.

5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Hallitusohjelman sekä kevään 2024 ja 2025 kehysriihien linjausten mukaiset virvoitusjuomaveron korotukset voitaisiin toteuttaa myös toisin kuin euromääräisesti tasasuuruksina veronkorotuksina. Veronkorotukset voitaisiin painottaa eri tavoin eri sokeripitoisuuksien juomiin. Euromääräisesti samansuuruiset veronkorotukset merkitsevät sitä, että alhaisempien sokeripitoisuuksien juomilla, joilla on matalammat verotasot, prosentuaaliset veronkorotukset ovat korkeampia. Toisaalta prosentuaalisesti samansuuruiset veronkorotukset merkitsisivät euromääräisesti suurempia korotuksia sokeripitoisille juomille, joiden verotasot ovat ennestäänkin hyvin korkeita. Esityksessä on tästä syystä päädytty ehdottamaan euromääräistä tasakorotusta kaikkiin juomiin.

Valmistelussa on arvioitu sitä vaihtoehtoa, että kiinteitä juoma-aineksia verotettaisiin jatkossakin painoperusteisesti. Kiinteiden ainesten kilogrammaperusteinen vero ei kuitenkaan ota huomioon erilaisia sekoitussuhteita, joilla kiinteä aines sekoitetaan nesteeseen juoman valmistamiseksi. Tämä tarkoittaa, että veron määrä valmista juomalittraa kohden vaihtelee sekoitussuhteen mukaisesti niin, että suurempaan määrään nestettä sekoitettavan juoman litraa kohden laskettu vero on matalampi kuin silloin, kun juoma sekoitetaan pienempään määrään nestettä. Jos tavoitteena on, että veron määrä riippuu juoman sokeripitoisuudesta vastaavalla tavalla kuin muillakin juomilla, tulisi veron määrän laskennassa huomioida sekoitussuhde ja sen perusteella laskettu valmiin juoman sokeripitoisuus. Jos veron määrässä huomioitaisiin yksinomaan kiinteän aineksen sokeripitoisuus, mutta ei sekoitussuhdetta, syntyisi todennäköisesti tilanteita, jossa sokeripitoisuudeltaan matalamman juoman litraa kohden laskettu veron määrä olisi korkeampi kuin sokeripitoisuudeltaan korkeamman juoman vastaava vero määrä. Juomien valmistustavasta riippumattoman ja yhdenmukaisen verokohtelun varmistamiseksi esityksessä on päädytty ehdottamaan, että myös kiinteitä juoma-aineksia verotettaisiin niistä sekoitussuhteen mukaisesti saatavan juomamäärän ja juoman sokeripitoisuuden mukaisesti.

6 Lausuntopalaute

Esitysluonnoksesta annettiin lausuntokierroksella 39 lausuntoa. Lausunnot jakaantuivat pääosin siten, että terveysalan toimijat kannattivat ehdotettuja muutoksia ja elinkeinoelämän edustajat vastustivat niitä.

Sosiaali- ja terveysministeriö sekä muut terveys- ja ravitsemusalan toimijat kannattivat veron porrastamista sokeripitoisuuden mukaan ja näkivät sen mahdollisuutena ohjata kulutusta

terveellisempiin vaihtoehtoihin. Ne toivoivat kuitenkin virvoitusjuomaveroa laajempaa terveysperusteista veromallia.

Elinkeinoelämä piti kuusiportaista veromallia hallinnollisesti raskaana ja kustannuksia lisäävänä. Se kyseenalaisti veron terveysohjausvaikutuksen ja korosti, että sokerinsaanti virvoitusjuomista on jo vähentynyt merkittävästi. Elinkeinoelämän lausunnoissa vastustettiin ehdotettuja veron korotuksia sillä perusteella, että ne heikentävät kotimaisen tuotannon kilpailukykyä, vaarantavat investoinnit ja työpaikat, ohjaavat kulutusta ulkomaille, lisäävät hallinnollista taakkaa ja kustannuksia sekä voivat johtaa tuotannon siirtoon ulkomaille.

Myös elintarvikealan työntekijöiden edustaja korosti veron kielteisiä vaikutuksia kotimaiseen tuotantoon, investointeihin ja työpaikkoihin ja katsoi, ettei elintarvikealan yritysten toimintaympäristöön ja alan työntekijöille pidä aiheuttaa lisää epävarmuutta veromuutoksilla.

Veronmaksajien edustaja puolsi verojen korotuksia haitalliseen kulutukseen, kun samanaikaisesti kevennetään ansiotulojen verotusta. Lausunnossa todettiin, että virvoitusjuomaveroon tehtävä korotus on huomattava sen nykyiseen tuottoon nähden, tosin arvioituja juomakohtaisia hinnankorotuksia ei voitane luonnehtia suuren suuriksi. Hintojen nousua lievittää lausunnonantajan mukaan yhtä aikaan voimaan tulevaksi tarkoitettu ehdotettu 14 prosentin alennetun arvonlisäverokannan alennus 13,5 prosenttiin.

Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT katsoi aiempaan tutkimukseen perustuen, että virvoitusjuomavero, joka kohtelee sokeripitoisia ja keinomakeutettuja, mutta muutoin hyvin samankaltaisia juomia eri tavoin, ohjaa kulutusta. Ehdotettu muutos kohtelisi esimerkiksi saman tuotemerkin keinomakeutettua ja sokeria sisältävää versiota eri tavoin ja siksi sillä varmasti voisi olla kulutusta terveellisempään suuntaan ohjaava vaikutus. Lausunnossa todettiin, että verotulojen lisäämisen näkökulmasta arvonlisäverotus nähdään yleisesti erittäin tehokkaana verotulojen lähteenä. VATT:n mielestä voitaisiin ajatella, että yrityksille ja Verohallinnolle arvonlisäveroa enemmän hallinnollisia kuluja aiheuttavaa virvoitusjuomaveroa ei kannattaisi kiristää verotuottotoivossa, vaan pelkästään terveysohjauksen tavoittelemiseksi. Vaihtoehtoinen ja mahdollisesti yhteiskunnan kannalta tehokkaampi tapa lisätä verotuloja valtiolle ja samalla ohjata terveyttä olisi lausunnon mukaan olla kiristämättä terveelliseksi koettujen tuotteiden virvoitusjuomaveroa ja tehdä verojen kiristyskiä alennettuihin arvonlisäverokantoihin lisäverotulojen tavoittelemiseksi.

Veronmaksajien ja kuluttajien lausunnoissa nostettiin esiin, että veronkorotukset vaikuttavat erityisesti pienituloisiin ja voivat heikentää ostovoimaa.

Verohallinto ja Tulli toivat esiin verotuksen toimeenpanon ja verovalvonnan teknisiä haasteita, kuten sokeripitoisuuden määrittämisen ja makeutuskertoimien puutteet.

Vesien vapauttamista kokonaan virvoitusjuomaveroista terveysperusteella esittivät useat tahot.

Elinkeinoelämä piti ehdotettua voimaantuloa 1.1.2026 alussa liian pikaisena ja vaati, että voimaantulo siirretään vähintään vuoden 2027 alkuun yritysten tuotannon ja järjestelmien sopeuttamiseksi muutoksiin. Kaupan ala katsoi, että järjestelmien toimivuuden varmistamiseksi muutokset tulisi saattaa voimaan aikaisintaan 1.5.2026.

Esitystä on muutettu lausuntopalautteen perusteella siten, että lakien olisi tarkoitus tulla voimaan huhtikuun 2026 alussa. Lakiehdotukseen ei ole tehty muutoksia lausuntojen perusteella, mutta esityksen perusteluja on korjattu ja täydennetty.

7 Säännöskohtaiset perustelut

7.1 Laki virvoitusjuomaverosta annetun lain muuttamisesta

Keväällä 2023 hyväksytty ja vahvistettu laki virvoitusjuomaveron muuttamisesta 651/2023, joka ei ole tullut voimaan, ehdotetaan kumottavaksi kokonaisuudessaan. Kaikki virvoitusjuomaveron tehtävät muutokset ehdotetaan tehtäväksi lakiteknisen selkeyden vuoksi voimassa olevaan lakiin.

7.2 Laki virvoitusjuomaverosta

1 §. Soveltamisala. Pykälässä säädetään virvoitusjuomaverolain soveltamisalasta.

Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että jatkossa kaikki vähittäismyyntipakkaukseen pakatut tullitariffin nimikkeen 2201 vedet kuuluisivat virvoitusjuomaveron piiriin pakkauksen tilavuudesta riippumatta. Tämä olisi perusteltua, jotta vähittäismyyntissä olevien vesien verokohtelu olisi yhtenäinen. Momenttiin tehtäisiin lisäksi teknisluonteinen täydennys.

Lisäksi soveltamisalan rajauksia koskevaan 3 momenttiin tehtäisiin pääosin teknisluonteisia päivityksiä, jotka johtuvat elintarvikelainsäädännön muutoksista.

Virvoitusjuomaveron piiriin eivät kuulu ne erityisryhmille tarkoitetut elintarvikkeet, joista on EU-lainsäädännössä annettu erityissäännöksiä. Erityisryhmille tarkoitetut elintarvikkeet ovat koostumukseltaan ja valmistusmenetelmältään vastaavasta tavanomaisesta elintarvikkeesta eroavia tuotteita, jotka soveltuvat henkilöille, joilla on imeytymis- ja aineenvaihdunnan häiriöitä, tai jotka erityisen fysiologisen tilansa vuoksi hyötyvät tiettyjen elintarvikkeiden sisältämien aineiden valvotusta saannista.

Erityisryhmille tarkoitettuja elintarvikkeita koskevaan EU-lainsäädäntöön tuli muutoksia kesällä 2016. Imeväisille ja pikkulapsille tarkoitetuista ruoista, erityisiin lääkinnällisiin tarkoituksiin tarkoitetuista elintarvikkeista ja painonhallintaan tarkoitettua ruokavalionkorvikkeista ja neuvoston direktiivin 92/52/ETY, komission direktiivien 96/8/EY, 1999/21/EY, 2006/125/EY ja 2006/141/EY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/39/EY sekä komission asetusten (EY) N:o 41/2009 ja (EY) N:o 953/2009 kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 609/2013, jäljempänä *ERE-asetus*, julkaistiin kesällä 2013 ja sitä alettiin soveltaa 20.7.2016 alkaen. ERE-asetuksella kumottiin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/39/EY erityisravinnoksi tarkoitetuista elintarvikkeista ja sen nojalla annetut erityissäännökset. Komissio on julkaissut äidinmaidonkorvikkeita ja vieroitusvalmisteita koskevan delegoidun asetuksen (EU) 2016/127, klinisiä ravintovalmisteita koskevan delegoidun asetuksen (EU) 2016/128 sekä painonhallintaan tarkoitettuja ruokavalionkorvikkeita koskevan delegoidun asetuksen (EU) 2017/1798, jota on sovellettu 27.10.2022 alkaen.

Momentin 1, 2 ja 4 kohdista ehdotetaan poistettavan viittaukset kumotun erityisruokavalmisteditraktiivin kansalliseksi täytäntöön panemiseksi annettuihin kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksiin ja korvattavan nämä viittauksilla asianomaisiin komission delegoituihin asetuksiin. Lisäksi 4 kohdasta ehdotetaan poistettavaksi maininta erittäin niukkaenergisistä, painonhallintaan tarkoitetuista erityisruokavaliomalmisteista, sillä myös tällaisten hyvin alhaisen energiasisällön ruokavalionkorvikkeiden koostumusvaatimukset on vahvistettu painonhallintaan tarkoitettuja ruokavalionkorvikkeita koskevassa komission delegoidussa asetuksessa. Nämä olisivat siten jatkossa virvoitusjuomaveron soveltamisalan

ulkopuolella suoraan kyseiseen asetukseen tehtävän viittauksen nojalla. Momentin 5 kohdassa viittaus kumottuun elintarvikelakiin korvattaisiin viittauksella voimassa olevaan elintarvikelakiin (297/2021).

Lastenruokia koskevaa komission delegoitua asetusta ei ole vielä julkaistu. Kauppa- ja teollisuusministeriön lastenruokia koskevaa päätöstä (789/1997) sovelletaan, osin rajoitetusti, siihen saakka, kunnes ERE-asetuksen nojalla lastenruokien osalta annettavaa delegoitua asetusta aletaan soveltaa. Pykälän 3 momentin 3 kohtaa ei siten ole tässä vaiheessa tarvetta muuttaa.

Pykälän 3 momenttiin lisättäisiin uusi 7 kohta, jossa säädettäisiin kahviin, teehen ja kaakaoon liittyvistä verovapauksista. Kyse on kokonaisuutta selkeyttävästä sääntelystä siltä osin kuin kyse olisi tuotteista, jotka eivät kuulu verotaulukossa mainittuihin nimikkeisiin. Osa tuotteista puolestaan kuuluu verotaulukon nimikkeisiin, joten niiden verovapaudesta olisi tarpeen säätää nimenomaisesti. Lain soveltamisalaan eivät kuuluisi nimikkeen 0901 kahvipavut ja jauhettu kahvi ja niistä valmistetut kuumat juomat, nimikkeen 0902 teelehdet ja irtotee ja niistä valmistetut kuumat juomat, nimikkeiden 1805 ja 1806 kaakaojauhe ja niistä valmistetut kuumat juomat eivätkä nimikkeen 2101 kahvi- ja teeuutteisiin, -esansseihin ja -tiivisteisiin perustuvat valmisteet ja niistä valmistetut kuumat juomat.

Momentin 6 kohtaan tehtäisiin uuden 7 kohdan lisäämisestä johtuva tekninen väliimerkin muutos.

Pykälän 6 momentin viittaus de minimis –asetukseen päivitettäisiin kohdistumaan voimassa olevaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annettuun komission asetukseen (EU) 2023/2831, jota sovelletaan 1.1.2024–31.12.2030.

2 §. Määritelmät. Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin kaksi uutta määritelmää ja yhtä määritelmää muutettaisiin. Lisäksi 2 momenttia päivitettäisiin.

Pykälän 1 momentin 1 kohdassa määriteltäisiin virvoitusjuoma nykyistä vastaavasti. Virvoitusjuomalla tarkoitettaisiin lain verotaulukossa mainittuja eri tullitariffinimikkeisiin kuuluvia tuotteita.

Momentin 2 kohdaksi lisättäisiin sokerin määritelmä. Vastaavasti kuin voimassa olevan lain 2 kohdassa, jossa määritellään sokeriton tuote, sokerilla tarkoitettaisiin mono- ja disakkarideja, mutta ei kuitenkaan polyoleja. Määritelmä vastaisi terveysväiteasetuksen määritelmää sokerille.

Sokeri käsittää kaiken luontaisesti elintarvikkeissa, kuten hedelmissä, kasviksissa ja hunajassa, esiintyvän sokerin. Sokeri voi olla kiteistä, siirappia tai liuosta. Tuotteen käyttötarkoitus määrää, millaista sokeria lisätään elintarvikkeisiin. Sokereita käytetään liuoksina esimerkiksi juomateollisuudessa. Sakkaroozi eli glukoosista ja fruktoosista koostuva disakkaridi on käytetyistä sokereista tavallisin. Myös monosakkarideja, kuten glukoosia ja fruktoosia, voidaan käyttää elintarvikkeissa. Hunajan sokeripitoisuus on noin 80 prosenttia, josta suurin osa on fruktoosia ja glukoosia. Lisäksi hunajassa on pieni määrä muita sokereita, kuten mallassokeria ja sakkaroozia.

Polyoleja eli sokerialkoholeja ovat esimerkiksi ksylitoli, sorbitoli, maltitoli ja mannitoli. Sokerialkoholeissa on noin puolet vähemmän energiaa kuin sokereissa, eivätkä ne ole kariogeneenisia eli hampaiden reikiintymistä aiheuttavia kuten sokerit. Laksatiivisuutensa vuoksi sokerialkoholeja ei saa käyttää juomien makeuttamiseen.

Momentin 3 kohdassa määriteltäisiin, mitä sokerittomalla tarkoitetaan. Määritelmä vastaisi voimassa olevan lain 2 kohdan määritelmää. Määritelmän muotoilua muutettaisiin momenttiin lisättävän sokerin määritelmän takia.

Momentin voimassa olevassa 3 kohdassa määriteltävät maustamattomat kasvipohjaiset juomat määriteltäisiin 4 kohdassa. Määritelmää muutettaisiin siten, että siihen lisättäisiin juoman vähimmäiskalsiumpitoisuutta koskeva edellytys. Lainkohdassa tarkoitettujen maustamattomien ja enintään 4,8 grammaa sokeria 100 millilitrassa sisältävien kasvipohjaisten juomien olisivat jatkossa veron ulkopuolella, jos ne sisältävät vähintään 119 milligrammaa kalsiumia 100 millilitrassa juomaa. Vähimmäiskalsiumpitoisuus vastaisi lehmänmaidon tyyppillistä kalsiumpitoisuutta.

Määritelmän piirin ehdotetaan lisättäväksi tullitariffin nimikkeeseen 2202 99 19 kuuluvat 7 ryhmän palkokasveihin pohjautuvat juomat, jotka vastaavat muita määritelmän mukaisia kasvipohjaisia juomia. Tullitariffin ryhmään 7 kuuluvia palkokasveja ovat esimerkiksi herneet ja pavut. Määritelmässä tarkoitettuja palkokasveihin pohjautuvia juomia olisivat muun muassa viime vuosina markkinoille tulleet härkäpapujuomat. Muutoksella yhtenäistettäisiin härkäpapujuomien verokohtelu muiden kasvipohjaisten juomien kanssa.

Lisäksi määritelmää päivitetäisiin sovellettavan nimikkeistön ja nimikkeen osalta muuttamatta määritelmää sisällöllisesti. Aiemmin tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87 liitteen I muuttamisesta annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2016/1821 nimikkeeseen 2202 90 11 kuuluneiden proteiinipitoisuudeltaan vähintään 2,8 painoprosenttisten soijapohjaisten juomien tullitariffinimikettä muutettiin 1.1.2017 lukien. Vuoden 2017 alusta tuotteiden nimike on 2202 99 11. Vastaavasti proteiinipitoisuudeltaan alle 2,8 painoprosenttisten soijajuomien ja 8 ryhmän päihin, 10 ryhmän viljoihin tai 12 ryhmän siemeniin pohjautuvien juomien nimike 2202 90 15 muutettiin vuoden 2017 alusta nimikkeeksi 2202 99 15. Nimiketeksteihin ei tehty muutoksia. Nimikkeet päivitetäisiin, minkä lisäksi viittaus komission täytäntöönpanoasetukseen poistettaisiin tarpeettomana pykälän 2 momenttiin tehtävän päivityksen seurauksena. Lisäksi määritelmään tehtäisiin teknisluonteinen kielellinen muutos.

Momentin 4 kohtaan tehtäisiin myös selventävä lakitekkinen muutos lisäämällä kohtaan alakohtia.

Momenttiin lisättävässä uudessa 5 kohdassa määriteltäisiin pakkaamaton juoma. Määritelmässä tukeuduttaisiin elintarvikelainsäädännössä määriteltyyn pakkaamattoman elintarvikkeen käsitteeseen. Kohdassa ei viitattaisi asetukseen, vaan asetuksen määritelmä otettaisiin virvoitusjuomaverolakiin.

Elintarviketietojen antamisesta kuluttajalle annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (834/2014) mukaan pakkaamattomalla elintarvikkeella tarkoitetaan loppukuluttajalle sellaisenaan tarkoitettua elintarviketta, jonka kuluttaja itse pakkaa, joka pakataan kuluttajan pyynnöstä elintarvikkeen luovutuspaikassa, joka on valmiiksi pakattu elintarvikkeen luovutuspaikassa välitöntä myyntiä varten tai joka tarjoillaan elintarvikkeen luovutuspaikassa loppukuluttajalle valmiina nautittavaksi. Välittömällä myynnillä tarkoitetaan asetuksessa elintarvikkeen myyntiä, jossa tuote on pakattu valmiiksi elintarvikkeen luovutuspaikassa myynnin nopeuttamiseksi ja helpottamiseksi. Asetuksen sanamuoto on tulkinnanvarainen sen suhteen, tuleeko valmistus- ja luovutuspaikan olla sama. Jotta säännös olisi verolainsäädännöltä vaaditulla tavalla tarkka ja täsmällinen, siihen lisättäisiin nimenomainen edellytys siitä, että tuotteet luovutetaan samasta elintarvikkeen luovutuspaikasta kuin missä ne on tehty. Määritelmän mukaisia pakkaamattomia juomia olisivat kaikki esimerkiksi kahviloissa, ravintoloissa, smoothie-baareissa ja päivittäistavaraupoissa luovutettavat virvoitusjuomat

silloin, kun ne on myös valmistettu samassa paikassa. Määritelmä kattaisi kaikki sellaisenaan nautittavat veronalaiset tuotteet.

Pykälän 2 *momentissa* säädetään laissa sovellettavista nimikkeistä. Momenttia päivitetäisiin. Jatkossa sovellettaisiin syyskuussa 2024 tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87 liitteen I muuttamisesta annettua komission täytäntöönpanoasetusta (EU) 2024/2522 aiemman vuonna 2009 annetun komission asetuksen sijaan. Täytäntöönpanoasetusta sovelletaan vuoden 2025 alusta. Päivitys ei tarkoittaisi muutosta tuotteiden luokitteluun ja sitä kautta verokohteluun vaan ainoastaan muutamaa nimiketekstin tarkennusta.

3 §. Veron määrä. Pykälän 1 *momentissa* säädetään muun muassa veron määrittämisestä tuotteen nettopainosta ja siitä, mitä nettopainolla tarkoitetaan. Koska esityksessä ehdotetaan, että myös kiinteistä juoma-aineksista kannettaisiin vero niistä saatavan juomamäärän mukaan, painon mukaan määrättävää veroa koskevasta säännöksestä luovuttaisiin tarpeettomana.

Kiinteiden juoma-ainesten verottamisesta niistä saatavan juomamäärän mukaan nestemäisiä juomatiivisteitä vastaavasti säädettäisiin 2 *momentissa*.

Nimikkeeseen 2106 kuuluvien juomien valmistamiseen käytettävien kiinteiden ainesten verotettava litramäärä olisi juoman sekoitussuhteen mukaisesti valmistetun valmiin juoman litramäärä. Sekoitussuhteella tarkoitettaisiin valmistusohjeen mukaista sekoitussuhdetta. Verotaso määräytyisi sekoitussuhteen mukaisesti valmistetun juoman sokeripitoisuuden mukaan. Tämä tarkoittaa käytännössä, että esimerkiksi 100 gramman painoisen kiinteän juomajauhepakkauksen, jonka sekoitussuhde on 100 grammaa jauhetta yhteen litraan nestettä, vero maksettaisiin yhden juomalitran perusteella. Jos kiinteän aineksen sokeripitoisuus on esimerkiksi 30 grammaa 100 grammasta jauhetta, litra valmista juomaa sisältäisi sokeria 30 grammaa litralta eli 3 grammaa 100 millilitrassa. Tämä merkitsee, että sovellettava verotaso olisi 30 senttiä litralta. Kun verotettava määrä oli laimennussuhteen mukaisesti yksi litra, 100 gramman juomapakkauksen virvoitusjuomaveron määrä olisi 30 senttiä.

Voimassa olevan 2 momentin mukaan laimennettavien juomien laimennukseksi hyväksytään enintään 10 painoprosentin sokeripitoisuuteen tai sitä vastaavaan makeuteen johtava laimennussuhde. Laimennettavien juomien korkeinta sallittua sokeripitoisuutta veron laskennassa koskeva säännös laajennettaisiin kattamaan myös kiinteistä aineksista valmistettavat juomat. Koska veroporrastuksen ylimmän verotason sokeripitoisuuden alaraja olisi 11 grammaa sokeria 100 millilitrassa, nostettaisiin nestemäisistä tiivisteistä ja kiinteistä aineksista valmistettavien juomien verotuksessa sallittu sokeripitoisuuden raja 10 prosentista 15 prosenttiin. Jos rajaa ei nostettaisi, tiivisteistä ja juoma-aineksista valmistettavaan juomaan ei sovellettaisi lainkaan sokeripitoisuuden perustuvan veroportaikon ylintä verotaso, vaan juomia verotettaisiin sekoitussuhteesta riippumatta aina enintään toiseksi korkeimman verotason mukaisesti eli sokeripitoisuudeltaan yli 8 grammaa, mutta enintään 11 grammaa sokeria sisältävinä juomina. Suurin osa markkinoilla olevista tiivisteistä ja juomajauheista jää valmistusohjeen mukaisen sekoitussuhteen mukaisesti valmistettuina sokeripitoisuudeltaan alle 10 painoprosentin.

Momenttiin tehtäisiin lisäksi lakitekkinen muutos.

Liite. Lain liitteen verotaulukossa säädetään verotettavista virvoitusjuomista ja niiden verotasoista.

Virvoitusjuomaveroa kannetaan tällä hetkellä sekä kiinteistä että nestemäisistä tullitariffin nimikkeeseen 2106 kuuluvista alkoholia sisältämättömistä tai enintään 1,2 tilavuusprosenttia

alkoholia sisältävistä tuotteista, jotka on tarkoitettu käytettäväksi juomien valmistukseen. Jatkossa myös kiinteistä tuotteista kannettaisiin veroa niistä saatavan juomamäärän eikä kiinteiden juoma-ainesten painon mukaan. Veroperuste olisi senttiä litralta. Verotaso määräytyisi kiinteästä tuotteesta sekoitussuhteen mukaisesti saatavan juoman sokeripitoisuuden mukaan. Kiinteistä juoma-aineksista saatavat juomat ilmoitettaisiin eri tuoteryhmissä kuin nestemäisistä juomatiivisteistä saatavat juomat. Tämä mahdollistaisi veron toimivuuden seurannan erikseen kiinteiden ja nestemäisten juomien valmistukseen käytettävien tuotteiden osalta.

Virvoitusjuomavero olisi jatkossa porrastettu kuuteen luokkaan. Veroporrastuksen tavoitteena on mahdollistaa juomien verokehityksen keventäminen sokerin määrää vähentämällä ja näin kannustaa juomateollisuutta tuotekehitykseen sekä vaikuttaa alemman hinnan kautta myös kuluttajien ostokäyttäytymiseen. Tämä on huomioitu verotasojen määrässä ja sokeripitoisuuden ala- ja ylärajoissa.

Alimman verotason mukaan verotettaisiin sokerittomia verotaulukon tuotteita. Sokerittomien tuotteiden verotaso korotettaisiin seitsemällä sentillä voimassa olevasta verotasosta. Myös pakkaamattomia juomia, jotka täyttävät 2 §:n 1 momentin 5 kohdassa säädettäväksi ehdotetun pakkaamattoman juoman määritelmän, verotettaisiin alimman verotason mukaan. Pakkaamattomat juomat ilmoitettaisiin omissa nimikekohtaisissa tuoteryhmissään. Veropohjaan kuuluvien sokeria sisältävien juomien verotus olisi jatkossa porrastettu verotasoihin tuotteen sokeripitoisuuden perusteella. Sokeripitoisten juomien alimman portaan sokeripitoisuuden yläraja olisi 2,5 grammaa sokeria 100 millilitrassa juomaa ja vastaisi terveysväiteasetuksen mukaisten vähäsokeristen nestemäisten elintarvikkeiden sokeripitoisuuden ylärajaa.

Verotaulukon nimikkeisiin 2009, 2201 ja 2202 tehtäisiin teknisluonteisia päivityksiä. Nimikkeiden 2009 ja 2202 osalta kyse olisi tullitariffin nimikkeiden tekstien tarkentamisesta. Tarkennuksilla ei ole vaikutusta tuotteiden luokitteluun eikä verotukseen. Nimikkeen 2201 osalta on kyse siitä, ettei päänimiketekstiä ole tarpeen mainita kokonaisuudessaan tilanteessa, jossa puolipisteen jälkeinen osa on kuitenkin erikseen suljettu soveltamisen ulkopuolelle. Maininnat jäästä ja lumesta jätettäisiin näin tarpeettomina pois. Oikeustila ei muuttuisi, eli jää ja lumi eivät jatkossakaan kuuluisi veron piiriin. Se, että päänimiketekstiä ei mainita kokonaisuudessaan, ilmenisi nimikkeen muotoilusta, joka olisi jatkossa ”2201:stä”.

7.3 Laki alkoholi- ja alkoholijuomaverosta

Lain liitteen verotaulukossa tuoteryhmän 21 veron määrä muutettaisiin ehdotetun veronkorotuksen mukaisesti 36 sentistä 50 senttiin litralta valmista alkoholijuomaa.

8 Voimaantulo

Ehdotetaan, että lait tulevat voimaan 1.4.2026.

Voimaantulon ajankohdassa on huomioitu teollisuuden ja kaupan väliset pitkät valikoima- ja hinnoittelujaksot.

Komissiolle on tehty EU:n valtioneuvoston päätöksen mukainen oikeusvarmuusilmoitus virvoitusjuomaverolaista esityksen toisen lakiehdotuksen mukaisesti muutettuna. Komissio on antanut oikeusvarmuusilmoituksen perusteella päätöksen, jossa se katsoo, ettei toisen lakiehdotuksen mukaisesti muutettu virvoitusjuomavero sisällä SEUT 107 artiklassa

tarkoitettua kiellettyä valtiontukea. Tämän vuoksi lait voitaisiin määrätä tulemaan voimaan tavanomaiseen tapaan niiden vahvistamisen yhteydessä.

9 Suhde muihin esityksiin

9.1 Esityksen riippuvuus muista esityksistä

Eduskunnalle on annettu samanaikaisesti hallituksen esitys alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain 4 §:n ja liitteen muuttamisesta. Mainitussa esityksessä ehdotetaan myös muutettavaksi alkoholiverolain liitettä, joten eduskunnassa on samanaikaisesti käsiteltävänä kaksi lain liitettä koskevaa esitystä. Esitysten eduskuntakäsittelyssä tulisi huomioida ehdotettujen muutosten yhteensovittamistarpeet.

9.2 Suhde talousarvioesitykseen

Esitys liittyy valtion vuoden 2026 talousarvioesitykseen ja täydentävään esitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi niiden yhteydessä. Esitys lisäisi valtion virvoitusjuomaveron ja alkoholiverokertymiä vuodesta 2026, joten sillä olisi vaikutusta tuloarvion momentteihin 11.08.05 ja 11.08.04.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

virvoitusjuomaverosta annetun lain muuttamisesta annetun lain kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan virvoitusjuomaverosta annetun lain muuttamisesta annettu laki (651/2023).

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

2.

Laki

virvoitusjuomaverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan virvoitusjuomaverosta annetun lain (1127/2010) 1 §:n 2 momentti, 3 momentin 1, 2 ja 4–6 kohta ja 6 momentti, 2 ja 3 § sekä liite,
sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 3 momentin 4–6 kohta laissa 1084/2013 ja 6 momentti laissa 1535/2016, 2 ja 3 § osaksi laissa 1535/2016 ja liite laissa 1210/2019, sekä
lisätään 1 §:n 3 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1084/2013, uusi 7 kohta seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun tullitariffin nimikkeeseen 2201 tuotteisiin, jos ne on pakattu vähittäismyyntipakkaukseen. Vähittäismyyntipakkauksena pidetään myös vastaavanlaista pakkausta ravitsemistoiminnassa.

Tätä lakia ei sovelleta seuraaviin tuotteisiin:

1) kliiniset ravintovalmisteet, jotka täyttävät Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 609/2013 täydentämisestä erityisiin lääkinnällisiin tarkoituksiin tarkoitettujen elintarvikkeiden koostumusta ja niistä annettavia tietoja koskevien erityisvaatimusten osalta annetussa komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2016/128 säädetyt koostumusta koskevat vaatimukset;

2) äidinmaidonkorvikkeet ja vieroitusvalmisteet, jotka täyttävät Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 609/2013 täydentämisestä äidinmaidonkorvikkeiden ja vieroitusvalmisteiden koostumusta ja niistä annettavia tietoja koskevien erityisvaatimusten sekä imeväisten ja pikkulasten ravitsemisesta annettavia tietoja koskevien vaatimusten osalta annetussa komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2016/127 säädetyt koostumusta koskevat vaatimukset;

4) painonhallintaan tarkoitetut elintarvikkeet, jotka täyttävät Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 609/2013 täydentämisestä painonhallintaan tarkoitettujen ruokavalionkorvikkeiden koostumusta ja niistä annettavia tietoja koskevien erityisvaatimusten osalta annetussa komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2017/1798 säädetyt koostumusta koskevat vaatimukset;

5) ravintolisät, jotka täyttävät elintarvikelain (297/2021) nojalla säädetyt vaatimukset;

6) lääkelain (395/1987) 4 §:ssä tarkoitetut lääkevalmisteet;

7) tullitariffin nimikkeiden 0901 ja 0902 kahvi ja tee sekä niistä valmistetut kuumat juomat, nimikkeiden 1805 ja 1806 kaakaojauhe sekä niistä valmistetut kuumat juomat samoin kuin nimikkeen 2101 kahvi- ja teeuutteisiin, -esansseihin ja -tiivisteisiin perustuvat valmisteet sekä niistä valmistetut kuumat juomat.

Edellä 4 momentissa tarkoitettuun tuotantoon sovelletaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annettua komission asetusta (EU) 2023/2831.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *virvoitusjuomalla* liitteen verotaulukossa tarkoitettuja tuotteita;
- 2) *sokerilla* mono- ja disakkarideja, ei kuitenkaan polyoleja;
- 3) *sokerittomalla* virvoitusjuomaa, joka sisältää sokeria enintään 0,5 grammaa 100 millilitrassa;
- 4) *maustamattomalla kasvipohjaisella juomalla* maustamatonta, enintään 4,8 grammaa sokeria ja vähintään 119 milligrammaa kalsiumia 100 millilitrassa sisältävää tullitariffin nimikkeeseen:
 - a) 2202 99 11 kuuluvaa proteiinipitoisuudeltaan vähintään 2,8 painoprosenttista soijapohjaista juomaa;
 - b) 2202 99 15 kuuluvaa proteiinipitoisuudeltaan alle 2,8 painoprosenttista soijapohjaista juomaa ja 8 ryhmän päihin, 10 ryhmän viljoihin ja 12 ryhmän siemeniin pohjautuvaa juomaa;
 - c) 2202 99 19 kuuluvaa 7 ryhmän palkokasveihin pohjautuvaa juomaa;
- 5) *pakkaamattomalla* loppukuluttajalle sellaisenaan tarkoitettua juomaa, jonka kuluttaja itse pakkaa, joka pakataan kuluttajan pyynnöstä juoman luovutuspaikassa, joka on valmiiksi pakattu juoman luovutuspaikassa välitöntä myyntiä varten tai joka tarjoillaan juoman luovutuspaikassa loppukuluttajalle valmiina nautittavaksi sekä joka luovutetaan samasta juoman luovutuspaikasta, jossa se on valmistettu.

Tullitariffin nimikkeillä tarkoitetaan tariffi- ja tilastonimikkeistöä ja yhteisestä tullitariffista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87 liitteen I muuttamisesta annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2024/2522 mukaisia nimikkeitä.

3 §

Veron määrä

Valmisteveroa on suoritettava liitteen verotaulukon mukaisesti.

Juomien valmistukseen käytettävistä tuotteista sekä tullitariffin nimikkeen 2009 laimennettavista mehuista kannetaan virvoitusjuomaveroa niistä saatavan juomamäärän perusteella. Juomille hyväksytään enintään 15 painoprosentin sokeripitoisuuteen tai sitä vastaavaan makeuteen johtava sekoitussuhde.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

VEROTAULUKKO

Tullitariffin nimike	Tuote	Tuoteryhmä	Veron määrä snt/l
2009	Käymättömät ja lisättyä alkoholia sisältämättömät hedelmä- ja pähkinämehut (myös rypäleen puristemehu "grape must" ja kookosvesi) ja kasvismeheit, myös lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävät: (alkoholipitoisuus enintään 0,5 tilavuusprosenttia)		
	- pakkaamaton	1P	20
	- sokeriton	1A	20
	- sokeripitoisuus yli 0,5 mutta enintään 2,5 grammaa 100 millilitrassa	1B	27
	- sokeripitoisuus yli 2,5 mutta enintään 5 grammaa 100 millilitrassa	1C	35
	- sokeripitoisuus yli 5 mutta enintään 8 grammaa 100 millilitrassa	1D	43
	- sokeripitoisuus yli 8 mutta enintään 11 grammaa 100 millilitrassa	1E	51
	- sokeripitoisuus yli 11 grammaa 100 millilitrassa	1F	59
2106:sta	Muualle kuulumattomat elintarvikevalmisteet: – alkoholia sisältämättömät tai enintään 1,2 tilavuusprosenttia alkoholia sisältävät tuotteet, jotka on tarkoitettu käytettäväksi juomien valmistukseen: – kiinteässä muodossa olevat juoma-aineet		
	- sokeriton	2A	20
	- sokeripitoisuus yli 0,5 mutta enintään 2,5 grammaa 100 millilitrassa	2B	27
	- sokeripitoisuus yli 2,5 mutta enintään 5 grammaa 100 millilitrassa	2C	35
	- sokeripitoisuus yli 5 mutta enintään 8 grammaa 100 millilitrassa	2D	43
	- sokeripitoisuus yli 8 mutta enintään 11 grammaa 100 millilitrassa	2E	51
	- sokeripitoisuus yli 11 grammaa 100 millilitrassa	2F	59
	– muut		
	- sokeriton	3A	20
	- sokeripitoisuus yli 0,5 mutta enintään 2,5 grammaa 100 millilitrassa	3B	27
	- sokeripitoisuus yli 2,5 mutta enintään 5 grammaa 100 millilitrassa	3C	35
	- sokeripitoisuus yli 5 mutta enintään 8 grammaa 100 millilitrassa	3D	43

	- sokeripitoisuus yli 8 mutta enintään 11 grammaa 100 millilitrassa	3E	51
	- sokeripitoisuus yli 11 grammaa 100 millilitrassa	3F	59
2201:stä	Vesi, myös luonnon tai keinotekoinen kivennäisvesi ja hiilihapotettu vesi, lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältämätön ja maustamaton	4A	20
	- pakkaamaton	4P	20
2202	Vesi, myös kivennäisvesi ja hiilihapotettu vesi, lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävä tai maustettu, ja muut alkoholittomat juomat, ei kuitenkaan nimikkeeseen 2009 hedelmä-, pähkinä- tai kasvismehut: (alkoholipitoisuus enintään 0,5 tilavuusprosenttia)		
	- ei kuitenkaan maustamattomat kasvipohjaiset juomat		
	- pakkaamaton	5P	20
	- sokeriton	5A	20
	- sokeripitoisuus yli 0,5 mutta enintään 2,5 grammaa 100 millilitrassa	5B	27
	- sokeripitoisuus yli 2,5 mutta enintään 5 grammaa 100 millilitrassa	5C	35
	- sokeripitoisuus yli 5 mutta enintään 8 grammaa 100 millilitrassa	5D	43
	- sokeripitoisuus yli 8 mutta enintään 11 grammaa 100 millilitrassa	5E	51
	- sokeripitoisuus yli 11 grammaa 100 millilitrassa	5F	59
2204:sta	Tuoreista rypäleistä valmistettu viini, myös väkevöity viini; rypäleen puristemehu (grape must), muu kuin nimikkeeseen 2009 kuuluva: (alkoholipitoisuus yli 0,5 tilavuusprosenttia)		
	- alkoholipitoisuus enintään 1,2 tilavuusprosenttia		
	- pakkaamaton	6P	20
	- sokeriton	6A	20
	- sokeripitoisuus yli 0,5 mutta enintään 2,5 grammaa 100 millilitrassa	6B	27
	- sokeripitoisuus yli 2,5 mutta enintään 5 grammaa 100 millilitrassa	6C	35
	- sokeripitoisuus yli 5 mutta enintään 8 grammaa 100 millilitrassa	6D	43
	- sokeripitoisuus yli 8 mutta enintään 11 grammaa 100 millilitrassa	6E	51
	- sokeripitoisuus yli 11 grammaa 100 millilitrassa	6F	59
2205:sta	Vermutti ja muu tuoreista viinirypäleistä valmistettu viini, joka on maustettu kasveilla tai aromaattisilla aineilla: (alkoholipitoisuus yli 0,5 tilavuusprosenttia)		
	- alkoholipitoisuus enintään 1,2 tilavuusprosenttia		
	- pakkaamaton	7P	20
	- sokeriton	7A	20

	- sokeripitoisuus yli 0,5 mutta enintään 2,5 grammaa 100 millilitrassa	7B	27
	- sokeripitoisuus yli 2,5 mutta enintään 5 grammaa 100 millilitrassa	7C	35
	- sokeripitoisuus yli 5 mutta enintään 8 grammaa 100 millilitrassa	7D	43
	- sokeripitoisuus yli 8 mutta enintään 11 grammaa 100 millilitrassa	7E	51
	- sokeripitoisuus yli 11 grammaa 100 millilitrassa	7F	59
2206:sta	Muut käymisen avulla valmistetut juomat (esim. siideri, päärynäviini ja sima); käymisen avulla valmistettujen juomien sekoitukset sekä käymisen avulla valmistettujen juomien ja alkoholittomien juomien sekoitukset, muualle kuulumattomat: (alkoholipitoisuus yli 0,5 tilavuusprosenttia) – alkoholipitoisuus enintään 1,2 tilavuusprosenttia, ei kuitenkaan oluen ja alkoholittomien juomien sekoitukset		
	- pakkaamaton	8P	20
	- sokeriton	8A	20
	- sokeripitoisuus yli 0,5 mutta enintään 2,5 grammaa 100 millilitrassa	8B	27
	- sokeripitoisuus yli 2,5 mutta enintään 5 grammaa 100 millilitrassa	8C	35
	- sokeripitoisuus yli 5 mutta enintään 8 grammaa 100 millilitrassa	8D	43
	- sokeripitoisuus yli 8 mutta enintään 11 grammaa 100 millilitrassa	8E	51
	- sokeripitoisuus yli 11 grammaa 100 millilitrassa	8F	59
2208:sta	Denaturoimaton etyylialkoholi (etanoli), alkoholipitoisuus pienempi kuin 80 tilavuusprosenttia; väkevät alkoholijuomat, liköörit ja muut alkoholipitoiset juomat: (alkoholipitoisuus yli 0,5 tilavuusprosenttia) – juomat, alkoholipitoisuus enintään 1,2 tilavuusprosenttia: – – hiilihapotetut		
	- pakkaamaton	9P	20
	- sokeriton	9A	20
	- sokeripitoisuus yli 0,5 mutta enintään 2,5 grammaa 100 millilitrassa	9B	27
	- sokeripitoisuus yli 2,5 mutta enintään 5 grammaa 100 millilitrassa	9C	35
	- sokeripitoisuus yli 5 mutta enintään 8 grammaa 100 millilitrassa	9D	43
	- sokeripitoisuus yli 8 mutta enintään 11 grammaa 100 millilitrassa	9E	51
	- sokeripitoisuus yli 11 grammaa 100 millilitrassa	9F	59
	– – muut		

	- pakkaamaton	10P	20
	- sokeriton	10A	20
	- sokeripitoisuus yli 0,5 mutta enintään 2,5 grammaa 100 millilitrassa	10B	27
	- sokeripitoisuus yli 2,5 mutta enintään 5 grammaa 100 millilitrassa	10C	35
	- sokeripitoisuus yli 5 mutta enintään 8 grammaa 100 millilitrassa	10D	43
	- sokeripitoisuus yli 8 mutta enintään 11 grammaa 100 millilitrassa	10E	51
	- sokeripitoisuus yli 11 grammaa 100 millilitrassa	10F	59
3302:stä	Hyvänhajuisten aineiden seokset sekä yhteen tai useampaan tällaiseen aineeseen perustuvat seokset (myös alkoholiliuokset), jollaisia käytetään raaka-aineena teollisuudessa; muut hyvänhajuisiin aineisiin perustuvat valmisteet, jollaisia käytetään juomien valmistukseen: – jollaisia käytetään elintarvike- tai juomateollisuudessa: – – jollaisia käytetään juomateollisuudessa, alkoholipitoisuus enintään 1,2 tilavuusprosenttia		
	- sokeriton	11A	20
	- sokeripitoisuus yli 0,5 mutta enintään 2,5 grammaa 100 millilitrassa	11B	27
	- sokeripitoisuus yli 2,5 mutta enintään 5 grammaa 100 millilitrassa	11C	35
	- sokeripitoisuus yli 5 mutta enintään 8 grammaa 100 millilitrassa	11D	43
	- sokeripitoisuus yli 8 mutta enintään 11 grammaa 100 millilitrassa	11E	51
	- sokeripitoisuus yli 11 grammaa 100 millilitrassa	11F	59
3824:stä	Kemialliset tuotteet ja kemian- tai siihen liittyvän teollisuuden valmisteet (myös jos ne ovat luonnontuotteiden seoksia), muualle kuulumattomat: – juomien valmistukseen soveltuvat kivennäissuolaliuokset		
	- sokeriton	12A	20
	- sokeripitoisuus yli 0,5 mutta enintään 2,5 grammaa 100 millilitrassa	12B	27
	- sokeripitoisuus yli 2,5 mutta enintään 5 grammaa 100 millilitrassa	12C	35
	- sokeripitoisuus yli 5 mutta enintään 8 grammaa 100 millilitrassa	12D	43
	- sokeripitoisuus yli 8 mutta enintään 11 grammaa 100 millilitrassa	12E	51
	- sokeripitoisuus yli 11 grammaa 100 millilitrassa	12F	59

3.

Laki

alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain (1471/1994) liite, sellaisena kuin se on laissa 707/2024, seuraavasti: _____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

VEROTAULUKKO

Etyylialkoholipitoisuus tilavuus- prosentteina	Tuote- ryhmä	Veron määrä
<i>Olut</i>		
— yli 0,5 mutta enintään 3,5	11.	28,35 senttiä senttilitralta etyylialkoholia
— yli 3,5	12.	36,20 senttiä senttilitralta etyylialkoholia
<i>Viinit ja muut käymisteitse valmistetut alkoholijuomat</i>		
— yli 1,2 mutta enintään 2,8	21.	50 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa
— yli 2,8 mutta enintään 5,5	22.	198 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa
— yli 5,5 mutta enintään 8	23.	308 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa
— yli 8 mutta enintään 15	24.	456 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa
<i>Viinit</i>		
— yli 15 mutta enintään 18	25.	456 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa
<i>Välituotteet</i>		
— yli 1,2 mutta enintään 15	31.	568 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa
— yli 15 mutta enintään 22	32.	902 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa - kuitenkin 886 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa ajalla 1.1.–31.12.2026 - kuitenkin 874 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa ajalla 1.1.–31.12.2025
<i>Etyylialkoholi</i> Tullitariffin nimikkeeseen 2208 kuuluvat tuotteet:		
— yli 1,2 mutta enintään 2,8	41.	30,90 senttiä senttilitralta etyylialkoholia
— yli 2,8 mutta enintään 10	45.	54,80 senttiä senttilitralta etyylialkoholia 57,30 senttiä senttilitralta etyylialkoholia - kuitenkin 56,30 senttiä senttilitralta etyylialkoholia ajalla 1.1.–31.12.2026 - kuitenkin 55,50 senttiä senttilitralta etyylialkoholia ajalla 1.1.–31.12.2025
— yli 10		
Muut	46.	57,30 senttiä senttilitralta etyylialkoholia - kuitenkin 56,30 senttiä senttilitralta etyylialkoholia ajalla 1.1.–31.12.2026 - kuitenkin 55,50 senttiä senttilitralta etyylialkoholia ajalla 1.1.–31.12.2025

Helsingissä 25.9.2025

Pääministeri

Petteri Orpo

Valtiovarainministeri Riikka Purra

2.

Laki

virvoitusjuomaverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan virvoitusjuomaverosta annetun lain (1127/2010) 1 §:n 2 momentti, 3 momentin 1, 2 ja 4–6 kohta ja 6 momentti, 2 ja 3 § sekä liite, sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 3 momentin 4–6 kohta laissa 1084/2013 ja 6 momentti laissa 1535/2016, 2 ja 3 § osaksi laissa 1535/2016 ja liite laissa 1210/2019, sekä lisätään 1 §:n 3 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1084/2013, uusi 7 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Soveltamisala

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan tullitariffin nimikkeeseen 2201 tuotteisiin, jos ne on pakattu vähittäismyyntipakkaukseen. Vähittäismyyntipakkauksena pidetään myös vastaavanlaista pakkausta ravitsemistoiminnassa.

Tätä lakia ei sovelleta seuraaviin tuotteisiin:
1) kliiniset ravintovalmisteet, jotka täyttävät kliinisistä ravintovalmisteista annetussa kauppaja- ja teollisuusministeriön asetuksessa (406/2000) säädetyt koostumusta koskevat vaatimukset;

2) äidinmaidonkorvikkeet ja vieroitusvalmisteet, jotka täyttävät äidinmaidonkorvikkeesta ja vieroitusvalmisteesta annetussa kauppaja- ja teollisuusministeriön asetuksessa (1216/2007) säädetyt koostumusta koskevat vaatimukset;

Tätä lakia sovelletaan 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun tullitariffin nimikkeeseen 2201 tuotteisiin, jos ne on pakattu vähittäismyyntipakkaukseen. Vähittäismyyntipakkauksena pidetään myös vastaavanlaista pakkausta ravitsemistoiminnassa.

Tätä lakia ei sovelleta seuraaviin tuotteisiin:
1) kliiniset ravintovalmisteet, jotka täyttävät Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 609/2013 täydentämisestä erityisiin lääkinnällisiin tarkoituksiin tarkoitettujen elintarvikkeiden koostumusta ja niistä annettavia tietoja koskevien erityisvaatimusten osalta annetussa komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2016/128 säädetyt koostumusta koskevat vaatimukset;

2) äidinmaidonkorvikkeet ja vieroitusvalmisteet, jotka täyttävät Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 609/2013 täydentämisestä äidinmaidonkorvikkeiden ja vieroitusvalmisteiden koostumusta ja niistä annettavia tietoja koskevien

4) laihdutusvalmisteet, jotka täyttävät laihdutusvalmisteista annetussa kauppaja- ja teollisuusministeriön päätöksessä (904/1997) säädetyt koostumusta koskevat vaatimukset sekä erittäin niukkaenergiset, painonhallintaan tarkoitetut erityisruokavaliovalmisteet;

5) ravintolisät, jotka täyttävät elintarvikelain (23/2006) nojalla säädetyt vaatimukset;

6) lääkelain (395/1987) 4 §:ssä tarkoitetut lääkevalmisteet.

Edellä 4 momentissa tarkoitettuun tuotantoon sovelletaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annettua komission asetusta (EU) N:o 1407/2013.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *virvoitusjuomilla* liitteen verotaulukossa tarkoitettuja tuotteita;

erityisvaatimusten sekä imeväisten ja pikkulasten ravitsemisesta annettavia tietoja koskevien vaatimusten osalta annetussa komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2016/127 säädetyt koostumusta koskevat vaatimukset;

4) *painonhallintaan* tarkoitetut elintarvikkeet, jotka täyttävät Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 609/2013 täydentämisestä painonhallintaan tarkoitettujen ruokavalionkorvikkeiden koostumusta ja niistä annettavia tietoja koskevien erityisvaatimusten osalta annetussa komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2017/1798 säädetyt koostumusta koskevat vaatimukset;

5) ravintolisät, jotka täyttävät elintarvikelain (297/2021) nojalla säädetyt vaatimukset;

6) lääkelain (395/1987) 4 §:ssä tarkoitetut lääkevalmisteet;

7) tullitariffin nimikkeiden 0901 ja 0902 kahvi ja tee sekä niistä valmistetut kuumat juomat, nimikkeiden 1805 ja 1806 kaakaojauhe sekä niistä valmistetut kuumat juomat samoin kuin nimikkeen 2101 kahvi- ja teeuutteisiin, -esansseihin ja -tiivisteisiin perustuvat valmisteet sekä niistä valmistetut kuumat juomat.

Edellä 4 momentissa tarkoitettuun tuotantoon sovelletaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annettua komission asetusta (EU) 2023/2831.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *virvoitusjuomalla* liitteen verotaulukossa tarkoitettuja tuotteita;

2) *sokerilla* mono- ja disakkarideja, ei kuitenkaan polyoleja;

2) sokerittomalla liitteen verotaulukossa mainittua tuotetta, joka sisältää mono- ja disakkarideja, ei kuitenkaan polyoleja, enintään 0,5 grammaa 100 grammassa tai 100 millilitrassa;

3) maustamattomilla kasvipohjaisilla juomilla sellaisia tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87 liitteen I muuttamisesta annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2015/1754 mukaiseen nimikkeeseen 2202 90 11 kuuluvia proteiinipitoisuudeltaan vähintään 2,8 painoprosenttisia soijapohjaisia juomia tai nimikkeeseen 2202 90 15 kuuluvia proteiinipitoisuudeltaan alle 2,8 painoprosenttisia soijajuomia ja 8 ryhmän pähkinöihin, 10 ryhmän viljoihin tai 12 ryhmän siemeniin pohjautuvia juomia, jotka ovat maustamattomia ja jotka sisältävät enintään 4,8 grammaa sokeria 100 millilitrassa.

Tullitariffin nimikkeillä tarkoitetaan tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87 liitteen I muuttamisesta annetun komission asetuksen (EY) N:o 948/2009 mukaisia nimikkeitä.

3 §

Veron määrä

Valmisteveroa on suoritettava liitteen verotaulukon mukaisesti.

Juomien valmistukseen käytettävistä nestemäisistä tuotteista, myös nimikkeen 2009 laimennettavista mehuista, kannetaan

3) sokerittomalla virvoitusjuomaa, joka sisältää sokeria enintään 0,5 grammaa 100 millilitrassa;

4) maustamattomalla kasvipohjaisella juomalla maustamatonta, enintään 4,8 grammaa sokeria ja vähintään 119 milligrammaa kalsiumia 100 millilitrassa sisältävää tullitariffin nimikkeeseen:

a) 2202 99 11 kuuluvaa proteiinipitoisuudeltaan vähintään 2,8 painoprosenttista soijapohjaista juomaa;

b) 2202 99 15 kuuluvaa proteiinipitoisuudeltaan alle 2,8 painoprosenttista soijajuomaa ja 8 ryhmän pähkinöihin, 10 ryhmän viljoihin ja 12 ryhmän siemeniin pohjautuvaa juomaa;

c) 2202 99 19 kuuluvaa 7 ryhmän palkokasveihin pohjautuvaa juomaa;

5) pakkaamattomalla loppukuluttajalle sellaisenaan tarkoitettua juomaa, jonka kuluttaja itse pakkaa, joka pakataan kuluttajan pyynnöstä juoman luovutuspaikassa, joka on valmiiksi pakattu juoman luovutuspaikassa välitöntä myyntiä varten tai joka tarjoillaan juoman luovutuspaikassa loppukuluttajalle valmiina nautittavaksi sekä joka luovutetaan samasta juoman luovutuspaikasta, jossa se on valmistettu.

Tullitariffin nimikkeillä tarkoitetaan tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87 liitteen I muuttamisesta annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2024/2522 mukaisia nimikkeitä.

3 §

Veron määrä

Valmisteveroa on suoritettava liitteen verotaulukon mukaisesti.

Juomien valmistukseen käytettävistä tuotteista sekä tullitariffin nimikkeen 2009 laimennettavista mehuista kannetaan

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

virvoitusjuomaveroa niistä saatavan juomamäärän perusteella. Laimennettavien juomien laimennukseksi hyväksytään enintään 10 painoprosentin sokeripitoisuuteen tai sitä vastaavaan makeuteen johtava laimennus.

virvoitusjuomaveroa niistä saatavan juomamäärän perusteella. *Juomille* hyväksytään enintään 15 painoprosentin sokeripitoisuuteen tai sitä vastaavaan makeuteen johtava *sekoitussuhde*.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

Voimassa oleva laki

VEROTAULUKKO

Tullitariffin nimike	Tuote	Tuoteryhmä	Veron määrä
2009	Käymättömät ja lisättyä alkoholia sisältämättömät hedelmämehut (myös rypäleen puristemehu "grape must") ja kasvismehut, myös lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävät: (alkoholipitoisuus enintään 0,5 tilavuusprosenttia)	1	32,0 snt/l
	- sokeriton	1A	13,0 snt/l
2106:sta	Muualle kuulumattomat elintarvikevalmisteet: – alkoholia sisältämättömät tai enintään 1,2 tilavuusprosenttia alkoholia sisältävät tuotteet, jotka on tarkoitettu käytettäväksi juomien valmistukseen: – – kiinteässä muodossa olevat juoma-ainekset	2	2,04 €/kg
	- sokeriton	2A	1,13 €/kg
	– – muut	3	32,0 snt/l
	- sokeriton	3A	13,0 snt/l
2201	Vesi, myös luonnon tai keinotekoinen kivennäisvesi ja hiilihapotettu vesi, lisättyä sokeria tai muuta	4A	13,0 snt/l

	makeutusainetta sisältämätön ja maustamaton; <i>jää ja lumi:</i> – <i>ei kuitenkaan jää eikä lumi</i>		
2202	Vesi, myös kivennäisvesi ja hiilihapotettu vesi, lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävä tai maustettu, ja muut alkoholittomat juomat, ei kuitenkaan nimikkeeseen 2009 hedelmä- tai kasvismehut: (alkoholipitoisuus enintään 0,5 tilavuusprosenttia) – ei kuitenkaan maustamattomat kasvipohjaiset juomat	5	32,0 snt/l
	- sokeriton	5A	13,0 snt/l
2204:stä	Tuoreista rypäleistä valmistettu viini, myös väkevöity viini; rypäleen puristemehu (grape must), muu kuin nimikkeeseen 2009 kuuluva: (alkoholipitoisuus yli 0,5 tilavuusprosenttia) – alkoholipitoisuus enintään 1,2 tilavuusprosenttia	6	32,0 snt/l
	- sokeriton	6A	13,0 snt/l
2205:sta	Vermutti ja muu tuoreista viinirypäleistä valmistettu viini, joka on maustettu kasveilla tai aromaattisilla aineilla: (alkoholipitoisuus yli 0,5 tilavuusprosenttia) – alkoholipitoisuus enintään 1,2 tilavuusprosenttia	7	32,0 snt/l
	- sokeriton	7A	13,0 snt/l
2206:sta	Muut käymisen avulla valmistetut juomat (esim. siideri, päärynäviini ja sima); käymisen avulla valmistettujen juomien sekoitukset sekä käymisen avulla valmistettujen juomien ja alkoholittomien juomien sekoitukset, muualle kuulumattomat: (alkoholipitoisuus yli 0,5 tilavuusprosenttia) – alkoholipitoisuus enintään 1,2 tilavuusprosenttia, ei kuitenkaan oluen ja alkoholittomien juomien sekoitukset	8	32,0 snt/l
	- sokeriton	8A	13,0 snt/l

2208:sta	Denaturoimaton etyylialkoholi (etanoli), alkoholipitoisuus pienempi kuin 80 tilavuusprosenttia; väkevät alkoholijuomat, liköörit ja muut alkoholipitoiset juomat: (alkoholipitoisuus yli 0,5 tilavuusprosenttia)		
	– juomat, alkoholipitoisuus enintään 1,2 tilavuusprosenttia:		
	– – hiilihapotetut	9	32,0 snt/l
	- sokeriton	9A	13,0 snt/l
	– – muut	10	32,0 snt/l
	- sokeriton	10 A	13,0 snt/l
3302:sta	Hyvänhajuisten aineiden seokset sekä yhteen tai useampaan tällaiseen aineeseen perustuvat seokset (myös alkoholiliuokset), jollaisia käytetään raaka- aineena teollisuudessa; muut hyvänhajuisiin aineisiin perustuvat valmisteet, jollaisia käytetään juomien valmistukseen:		
	– jollaisia käytetään elintarvike- tai juomateollisuudessa:		
	– – jollaisia käytetään juomateollisuudessa, alkoholipitoisuus enintään 1,2 tilavuusprosenttia	11	32,0 snt/l
	- sokeriton	11A	13,0 snt/l
3824:stä	Kemialliset tuotteet ja kemian- tai siihen liittyvän teollisuuden valmisteet (myös jos ne ovat luonnontuotteiden seoksia), muualle kuulumattomat:		
	– juomien valmistukseen soveltuvat kivennäissuolaliuokset	12	32,0 snt/l
	- sokeriton	12A	13,0 snt/l

Ehdotus

VEROTAULUKKO

Tullitariffin nimike	Tuote	Tuoteryhmä	Veron määrä snt/l
2009	Käymättömät ja lisättyä alkoholia sisältämättömät <i>hedelmä- ja pähkinämehut</i> (myös rypäleen puristemehu "grape must" ja <i>kookosvesi</i>) ja kasvismehut, myös lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävät: (alkoholipitoisuus enintään 0,5 tilavuusprosenttia)		
	- <i>pakkaamaton</i>	1P	20
	- sokeriton	1A	20
	- sokeripitoisuus yli 0,5 mutta enintään 2,5 grammaa 100 millilitrassa	1B	27
	- sokeripitoisuus yli 2,5 mutta enintään 5 grammaa 100 millilitrassa	1C	35
	- sokeripitoisuus yli 5 mutta enintään 8 grammaa 100 millilitrassa	1D	43
	- sokeripitoisuus yli 8 mutta enintään 11 grammaa 100 millilitrassa	1E	51
	- sokeripitoisuus yli 11 grammaa 100 millilitrassa	1F	59
2106:sta	Muualle kuulumattomat elintarvikevalmisteet: – alkoholia sisältämättömät tai enintään 1,2 tilavuusprosenttia alkoholia sisältävät tuotteet, jotka on tarkoitettu käytettäväksi juomien valmistukseen: – kiinteässä muodossa olevat juoma-aineet		
	- sokeriton	2A	20
	- sokeripitoisuus yli 0,5 mutta enintään 2,5 grammaa 100 millilitrassa	2B	27
	- sokeripitoisuus yli 2,5 mutta enintään 5 grammaa 100 millilitrassa	2C	35
	- sokeripitoisuus yli 5 mutta enintään 8 grammaa 100 millilitrassa	2D	43
	- sokeripitoisuus yli 8 mutta enintään 11 grammaa 100 millilitrassa	2E	51
	- sokeripitoisuus yli 11 grammaa 100 millilitrassa	2F	59
	– – muut		
	- sokeriton	3A	20
	- sokeripitoisuus yli 0,5 mutta enintään 2,5 grammaa 100 millilitrassa	3B	27
	- sokeripitoisuus yli 2,5 mutta enintään 5 grammaa 100 millilitrassa	3C	35
	- sokeripitoisuus yli 5 mutta enintään 8 grammaa 100 millilitrassa	3D	43

	- sokeripitoisuus yli 8 mutta enintään 11 grammaa 100 millilitrassa	3E	51
	- sokeripitoisuus yli 11 grammaa 100 millilitrassa	3F	59
2201:stä	Vesi, myös luonnon tai keinotekoinen kivennäisvesi ja hiilihapotettu vesi, lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältämätön ja maustamaton	4A	20
	- pakkaamaton	4P	20
2202	Vesi, myös kivennäisvesi ja hiilihapotettu vesi, lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävä tai maustettu, ja muut alkoholittomat juomat, ei kuitenkaan nimikkeen 2009 hedelmä-, <i>pähkinä</i> - tai kasvismehut: (alkoholipitoisuus enintään 0,5 tilavuusprosenttia) – ei kuitenkaan maustamattomat kasvipohjaiset juomat		
	- pakkaamaton	5P	20
	- sokeriton	5A	20
	- sokeripitoisuus yli 0,5 mutta enintään 2,5 grammaa 100 millilitrassa	5B	27
	- sokeripitoisuus yli 2,5 mutta enintään 5 grammaa 100 millilitrassa	5C	35
	- sokeripitoisuus yli 5 mutta enintään 8 grammaa 100 millilitrassa	5D	43
	- sokeripitoisuus yli 8 mutta enintään 11 grammaa 100 millilitrassa	5E	51
	- sokeripitoisuus yli 11 grammaa 100 millilitrassa	5F	59
2204:sta	Tuoreista rypäleistä valmistettu viini, myös väkevöity viini; rypäleen puristemehu (grape must), muu kuin nimikkeeseen 2009 kuuluva: (alkoholipitoisuus yli 0,5 tilavuusprosenttia) – alkoholipitoisuus enintään 1,2 tilavuusprosenttia		
	- pakkaamaton	6P	20
	- sokeriton	6A	20
	- sokeripitoisuus yli 0,5 mutta enintään 2,5 grammaa 100 millilitrassa	6B	27
	- sokeripitoisuus yli 2,5 mutta enintään 5 grammaa 100 millilitrassa	6C	35
	- sokeripitoisuus yli 5 mutta enintään 8 grammaa 100 millilitrassa	6D	43
	- sokeripitoisuus yli 8 mutta enintään 11 grammaa 100 millilitrassa	6E	51
	- sokeripitoisuus yli 11 grammaa 100 millilitrassa	6F	59
2205:sta	Vermutti ja muu tuoreista viinirypäleistä valmistettu viini, joka on maustettu kasveilla tai aromaattisilla aineilla: (alkoholipitoisuus yli 0,5 tilavuusprosenttia) – alkoholipitoisuus enintään 1,2 tilavuusprosenttia		
	- pakkaamaton	7P	20
	- sokeriton	7A	20

	- sokeripitoisuus yli 0,5 mutta enintään 2,5 grammaa 100 millilitrassa	7B	27
	- sokeripitoisuus yli 2,5 mutta enintään 5 grammaa 100 millilitrassa	7C	35
	- sokeripitoisuus yli 5 mutta enintään 8 grammaa 100 millilitrassa	7D	43
	- sokeripitoisuus yli 8 mutta enintään 11 grammaa 100 millilitrassa	7E	51
	- sokeripitoisuus yli 11 grammaa 100 millilitrassa	7F	59
2206:sta	Muut käymisen avulla valmistetut juomat (esim. siideri, päärynäviini ja sima); käymisen avulla valmistettujen juomien sekoitukset sekä käymisen avulla valmistettujen juomien ja alkoholittomien juomien sekoitukset, muualle kuulumattomat: (alkoholipitoisuus yli 0,5 tilavuusprosenttia) – alkoholipitoisuus enintään 1,2 tilavuusprosenttia, ei kuitenkaan oluen ja alkoholittomien juomien sekoitukset		
	- pakkaamaton	8P	20
	- sokeriton	8A	20
	- sokeripitoisuus yli 0,5 mutta enintään 2,5 grammaa 100 millilitrassa	8B	27
	- sokeripitoisuus yli 2,5 mutta enintään 5 grammaa 100 millilitrassa	8C	35
	- sokeripitoisuus yli 5 mutta enintään 8 grammaa 100 millilitrassa	8D	43
	- sokeripitoisuus yli 8 mutta enintään 11 grammaa 100 millilitrassa	8E	51
	- sokeripitoisuus yli 11 grammaa 100 millilitrassa	8F	59
2208:sta	Denaturoimaton etyylialkoholi (etanoli), alkoholipitoisuus pienempi kuin 80 tilavuusprosenttia; väkevät alkoholijuomat, liköörit ja muut alkoholipitoiset juomat: (alkoholipitoisuus yli 0,5 tilavuusprosenttia) – juomat, alkoholipitoisuus enintään 1,2 tilavuusprosenttia: – – hiilihapotetut		
	- pakkaamaton	9P	20
	- sokeriton	9A	20
	- sokeripitoisuus yli 0,5 mutta enintään 2,5 grammaa 100 millilitrassa	9B	27
	- sokeripitoisuus yli 2,5 mutta enintään 5 grammaa 100 millilitrassa	9C	35
	- sokeripitoisuus yli 5 mutta enintään 8 grammaa 100 millilitrassa	9D	43
	- sokeripitoisuus yli 8 mutta enintään 11 grammaa 100 millilitrassa	9E	51
	- sokeripitoisuus yli 11 grammaa 100 millilitrassa	9F	59
	– – muut		

	- pakkaamaton	10P	20
	- sokeriton	10A	20
	- sokeripitoisuus yli 0,5 mutta enintään 2,5 grammaa 100 millilitrassa	10B	27
	- sokeripitoisuus yli 2,5 mutta enintään 5 grammaa 100 millilitrassa	10C	35
	- sokeripitoisuus yli 5 mutta enintään 8 grammaa 100 millilitrassa	10D	43
	- sokeripitoisuus yli 8 mutta enintään 11 grammaa 100 millilitrassa	10E	51
	- sokeripitoisuus yli 11 grammaa 100 millilitrassa	10F	59
3302:stä	Hyvänhajuisten aineiden seokset sekä yhteen tai useampaan tällaiseen aineeseen perustuvat seokset (myös alkoholiliuokset), jollaisia käytetään raaka-aineena teollisuudessa; muut hyvänhajuisiin aineisiin perustuvat valmisteet, jollaisia käytetään juomien valmistukseen: – jollaisia käytetään elintarvike- tai juomateollisuudessa: – – jollaisia käytetään juomateollisuudessa, alkoholipitoisuus enintään 1,2 tilavuusprosenttia		
	- sokeriton	11A	20
	- sokeripitoisuus yli 0,5 mutta enintään 2,5 grammaa 100 millilitrassa	11B	27
	- sokeripitoisuus yli 2,5 mutta enintään 5 grammaa 100 millilitrassa	11C	35
	- sokeripitoisuus yli 5 mutta enintään 8 grammaa 100 millilitrassa	11D	43
	- sokeripitoisuus yli 8 mutta enintään 11 grammaa 100 millilitrassa	11E	51
	- sokeripitoisuus yli 11 grammaa 100 millilitrassa	11F	59
3824:stä	Kemialliset tuotteet ja kemian- tai siihen liittyvän teollisuuden valmisteet (myös jos ne ovat luonnontuotteiden seoksia), muualle kuulumattomat: – juomien valmistukseen soveltuvat kivennäissuolaliuokset		
	- sokeriton	12A	20
	- sokeripitoisuus yli 0,5 mutta enintään 2,5 grammaa 100 millilitrassa	12B	27
	- sokeripitoisuus yli 2,5 mutta enintään 5 grammaa 100 millilitrassa	12C	35
	- sokeripitoisuus yli 5 mutta enintään 8 grammaa 100 millilitrassa	12D	43
	- sokeripitoisuus yli 8 mutta enintään 11 grammaa 100 millilitrassa	12E	51
	- sokeripitoisuus yli 11 grammaa 100 millilitrassa	12F	59

3.

Laki

alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain (1471/1994) liite, sellaisena kuin se on laissa 707/2024, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

VEROTAULUKKO

Etyylialkoholipitoisuus tilavuusprosentteina	Tuote- ryhmä	Veron määrä
<i>Olut</i>		
— yli 0,5 mutta enintään 3,5	11.	28,35 senttiä senttilitralta etyylialkoholia
— yli 3,5	12.	36,20 senttiä senttilitralta etyylialkoholia
<i>Viinit ja muut käymisteitse valmistetut alkoholijuomat</i>		
— yli 1,2 mutta enintään 2,8	21.	36 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa
— yli 2,8 mutta enintään 5,5	22.	198 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa
— yli 5,5 mutta enintään 8	23.	308 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa
— yli 8 mutta enintään 15	24.	456 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa
<i>Viinit</i>		
— yli 15 mutta enintään 18	25.	456 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa
<i>Välituotteet</i>		
— yli 1,2 mutta enintään 15	31.	568 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa
— yli 15 mutta enintään 22	32.	902 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa - kuitenkin 886 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa ajalla 1.1.—31.12.2026 - kuitenkin 874 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa ajalla 1.1.—31.12.2025
<i>Etyylialkoholi</i>		

tullitariffin nimikkeeseen 2208
kuuluvat tuotteet:

- yli 1,2 mutta enintään 2,8
- yli 2,8 mutta enintään 10
- yli 10

Muut

41.	30,90 senttiä senttilitralta etyylialkoholia
42.	54,80 senttiä senttilitralta etyylialkoholia
43.	57,30 senttiä senttilitralta etyylialkoholia
- kuitenkin 56,30 senttiä senttilitralta
etyylialkoholia ajalla 1.1.—31.12.2026
- kuitenkin 55,50 senttiä senttilitralta
etyylialkoholia ajalla 1.1.—31.12.2025
46.	57,30 senttiä senttilitralta etyylialkoholia
- kuitenkin 56,30 senttiä senttilitralta
etyylialkoholia ajalla 1.1.—31.12.2026
- kuitenkin 55,50 senttiä senttilitralta
etyylialkoholia ajalla 1.1.—31.12.2025

Ehdotus

VEROTAULUKKO

Etyylialkoholipitoisuus tilavuus- prosentteina	Tuote- ryhmä	Veron määrä
<i>Olut</i>		
— yli 0,5 mutta enintään 3,5	11.	28,35 senttiä senttilitralta etyylialkoholia
— yli 3,5	12.	36,20 senttiä senttilitralta etyylialkoholia
<i>Viinit ja muut käymisteitse valmistetut alkoholijuomat</i>		
— yli 1,2 mutta enintään 2,8	21.	50 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa
— yli 2,8 mutta enintään 5,5	22.	198 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa
— yli 5,5 mutta enintään 8	23.	308 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa
— yli 8 mutta enintään 15	24.	456 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa
<i>Viinit</i>		
— yli 15 mutta enintään 18	25.	456 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa
<i>Välituotteet</i>		
— yli 1,2 mutta enintään 15	31.	568 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa
— yli 15 mutta enintään 22	32.	902 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa - kuitenkin 886 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa ajalla 1.1.–31.12.2026 - kuitenkin 874 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa ajalla 1.1.–31.12.2025
<i>Etyylialkoholi</i>		
Tullitariffin nimikkeeseen 2208 kuuluvat tuotteet:		
— yli 1,2 mutta enintään 2,8	41.	30,90 senttiä senttilitralta etyylialkoholia
— yli 2,8 mutta enintään 10	45.	54,80 senttiä senttilitralta etyylialkoholia

— yli 10		57,30 senttiä senttilitralla etyylialkoholia - kuitenkin 56,30 senttiä senttilitralla etyylialkoholia ajalla 1.1.–31.12.2026 - kuitenkin 55,50 senttiä senttilitralla etyylialkoholia ajalla 1.1.–31.12.2025
Muut	46.	57,30 senttiä senttilitralla etyylialkoholia - kuitenkin 56,30 senttiä senttilitralla etyylialkoholia ajalla 1.1.–31.12.2026 - kuitenkin 55,50 senttiä senttilitralla etyylialkoholia ajalla 1.1.–31.12.2025